

KURIER WIDZYSKI

TYGODNIK

Nr 22

8.12.1991 r.

cena 1 500 zł.

DZIŚ W NUMERZE:

- KONKURS MUZYCZNY STR. 2
- OFERTY KWIDZYŃSKICH BANKÓW, CZYLI GDZIE WARTO OSZCZĘDZAĆ STR. 1
- HARCERSKIE ANDRZEJKI STR. 4
- FREDDIE, MURCURY STR. 2
- SOBIEPAŃSTWO STR. 3
- PLEBISCYT NA NAJPOPULARNIEJSZEGO SPORTOWCA KWIDZYŃ STR. 7

Czy w Kwidzynie są chorzy na AIDS?

Wiele spekulacji wzbudziła informacja Prokuratury Rejonowej w Kwidzynie zamieszczona w numerze 20 "KK" o możliwości odszkodowania w przypadku zarażenia wirusem HIV w placówkach służby zdrowia.

Według dr Czesława Oramusa - zastępcy dyr. ZOZ, w miejscowym punkcie krwiodawstwa nie zanotowano (czy to w wyniku transfuzji, bądź pobierania krwi) ani jednego wypadku zachorowania na AIDS.

Krew po każdorazowym pobraniu jest badana w Wojewódzkiej Stacji Krwiodawstwa w Gdańsku nie tylko na obecność HIV, ale również na WR (przeciw chorobom wenerycznym) i HSB (przeciw żółtaczce). Dr Oramus z całą stanowczością stwierdza: po pierwsze w Kwidzynie, w wyniku przetrzawiania krwi nie ma zachorowań na AIDS, po drugie - wśród całego grona krwiodawców nie ma ani jednej osoby zarażonej wirusem HIV.

po trzecie - krwiodawcy są praktycznie w 100% zabezpieczeni z racji używania sprzętu jednorazowego użytku i po czwarte - krew przeznaczona do transfuzji musi przejść wspomniane wyżej trzy badania i bez nich nie może być przetrzawiana. Co więcej - ZOZ nie odnotował w naszym mieście nosicieli bądź chorych na AIDS.

abo

GDZIE WARTO OSZCZĘDZAĆ?

Oferty oszczędzania, jakie proponują: Bank Spółdzielczy, Bank Gdański i PKO Bank Państwowy wyglądają różniac, w zależności od okresu wkładu, a nawet od wpłacanej kwoty.

Jeśli chcemy wpłacić pieniądze na trzy miesiące, to najkorzystniejsze oprocentowanie (40%) jest w BS i jest o kilka procent wyższe, niż w dwóch pozostałych bankach. Również wkłady półroczne są najwyżej oprocentowane w BS - 44%, choć PKO

proponuje tą samą stawkę, ale jeśli się wpłaci co najmniej 50 mln zł.

Chcemy, chcemy powierzyć bankom swoje pieniądze na rok, zrobią to zapewne w BS (48%) bądź w BG (47%). Jednym procentem różni się także wkłady dwuletnie; jednak tym razem na korzyść BG - 55% (w BS - 54%). Na trzy lata przynajmniej oszczędności jedynie BS i PKO. O atrakcyjności lokat trzyletnich może świadczyć fakt,

że wkład trzyletni w PKO jest oprocentowany tak samo, jak wkład trzymiesięczny w BS. Choć może dziwić, że wkłady dwuletnie i trzyletnie w BS mają jednakowe oprocentowanie.

Osoby, lubiące mieć pieniądze pod ręką, skierują się do PKO, które oferuje najwyższe - 20% - oprocentowanie wista.

Podane są oprocentowania w skali rocznej.

abo

PISZCZAŁA '91

Już po raz trzeci odbył się w dn. 22 - 24.11. Ogólnopolski Festiwal Piosenki Harcerskiej i Turystycznej "Piszczala".

Inicjatorem powstania tej imprezy był przed trzema laty dh Mieczysław Dzikowski IHM, aktualny komendant hufca ZHP.

Festiwal ten co roku gromadzi kilkaset harcerzy z całej Polski.

Tegoroczna "Piszczala" była nieco inna niż poprzednie, gdyż została połączona z Rajdem Andrzejkowym. Mariaż ten jednak nie był zbyt dobrym pomysłem. Organizatorami "antyfestiwalu" byli: Komenda Hufca ZHP i Miejski Ośrodek Kultury, a współorganizatorami I LO, I KDHS Szarża i Szkoła Podstawowa w Janowie.

Jak wyglądała zatem tegoroczna, jak wspomnieliśmy, troszkę inna "Piszczala"?

Rozpoczęła się w Ryjewie, skąd grupy harcerskie, wykonując po drodze rozmaite zadania, dochodziły do Janowa. W janowskiej szkole, gdzie był nocleg, odbył się wieczór wróżb andrzejkowych a następnie opowieści niesamowitych. Wszystko to przygotowali i prowadzili harcerze z 13 KDHS Puszcza. Drużyny biorące udział w rajdzie nie wypełniły jednak całkowicie zadań przedrajdowych, dlatego to nie było tak niesamowicie jak być powinno.

Drugiego dnia odbyła się antyfestiwalowa, śpiewająca część "Piszczala". Tradycyjnie korzystano z gościnnej sali Rodła w I LO.

Obsługę imprezy stanowili harcerze i harcerki I KDHS Szarża. Ładną dekorację sceny

wykonali w ramach projektu dh Brzydala. W trakcie imprezy funkcjonowała Poczta Harcerska i Kawiarenka "Buzderenka". Duża to zasługa pani Krystyny Filar z Grabowa, pani Danusi Split i pani z poczty przy ul. Grudziądzkiej.

Zarobine w trakcie imprezy pieniądze, zostały przeznaczone na zimowisko w górach.

Impreza, którą w bliskotym stylu prowadzili Mietek i Zosia zgromadziła w tym roku ponad 200 uczestników. Została ona zainicjowana przez komendanta oświatowej Chorągwi. Jako gwiazda wieczoru wystąpiła grupa z Trójmiasta "Timur i jego drużyna". Około godziny 24.00 ogłoszono wyniki - na "Piszczale" decydują o nich publiczność, Zwycięzcy grupa "Desant" z Elbląga.

Festiwal był w zasadzie imprezą udaną. Ludzie bawili się wesoło. Nie przypominała jednak imprez harcerskich - prawie wszyscy, zarówno wykonawcy jak i publiczność, poza dh hufcowymi, Szarżą i nielicznymi wyjątkami byli bez mundurów. Na scenie nie słychać było też harcerskich piosenek - treści niektórych przypominała subkulturowe piosenki.

Organizatorzy powinni chyba zrezygnować w przyszłym roku z przymiotnika "harcerski" w tytule festiwalu. Chyba, że takie być powinno to nowoczesne harcerstwo - nam ono w takim razie nie odpowiada.

pwd Anka Gardian i dh Leśny Dziadek

OCHRONA INTERESÓW KONSUMENTA

Problem ochrony interesów konsumenta w dobie przemian gospodarczych nabiera nowego wymiaru. Automatyzm rynkowy eliminuje po części złe produkty. Jest on jednak skuteczny na tyle, na ile rozwinięta jest konkurencja i istnieją możliwości dokonania wyboru ze strony konsumenta. Niezależnie od tego działa również nadzór profilaktyczny, określający normy w zakresie zachowania świeżości, a co się z tym wiąże, stosowania środków konserwujących oraz barwników spożywczych i określonych rodzajów opakowań itp.

U nas funkcje kontrolne w tym zakresie pełnią Stacje Sanitarne - Epidemiologiczne. Dość tu należy, że oprócz San -

Epidu nadzór w określonych kompetencjach pełnią również Inspektoraty Weterynarii. Instytucje te działają już od dawna.

Chcąc przybliżyć problem roli instytucji, pełniących funkcje ochrony konsumenta w obecnej dobie, nawiązaliśmy kontakt z Stacją Sanitarno - Epidemiologiczną w Kwidzynie.

Zasięg terytorialny kwidzyńskiego "San Epidu" obejmuje teren byłego powiatu kwidzyńskiego, a nadto gminy: Prabuty, Susz i Kisielice.

Merytoryczne kierunki działalności obejmują: epidemiologię, higienę komunalną, higienę dzieci i młodzieży, żywności i żywienia, nadzór zapobiegawczy (inwestycyjny).

Z racji interesującego nas

problemu, tematykę działalności Stacji zawężiliśmy do higieny żywności i żywienia. Działalność ta realizowana jest przez sekcję laboratoryjną (badania chemiczne i mikrobiologiczne we własnym laboratorium) oraz sekcję nadzoru sanitarnego (kontrola terenowe).

Działalność profilaktyczna ma na celu wykrycie źródeł zarażenia żywnością. Odnotować tu należy, że w zasięgu terytorialnym kwidzyńskiej Stacji nie notowano w bieżącym roku przypadków zatrucia zbiorowego (powyżej 4 osób). Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono przypadki występowania bakterii chorobotwórczych (gronkowce) najczęściej w mięsie mielonym i kiełbasie -

metec). Nie notowano natomiast w roku bieżącym przypadków wyhodowania bakterii Salmonelli. Jest to w pewnym stopniu pocieszające, zwłaszcza, że handel spożywczy przechodził w ostatnim okresie różne formy ewolucji, poprzez handel obwoźny, okrężny, do bardziej wysublimowanych jego form. Potencjalne zagrożenie jednak istnieje. W związku z rozwojem wymiany wolnorynkowej istnieje potrzeba unormowania warunków sprzedaży. Produkty pochodzenia rolniczego (od bezpośredniego producenta) sprzedawane mogą być na targowisku lub poprzez sieć sklepów.

c.d. na str 2

OTWARCIE ŚWIETLICY W OTŁOWCU

Dnia 30.11 we wsi Otłowiec odbyło się uroczyste otwarcie Świetlicy Wiejskiej, połączone z zabawą Andrzejkową.

Uroczystość rozpoczęła się przecięciem wstęgi, którego dokonał zaproszony na otwarcie Wójt Gminy Alojzy Czepulon wraz z Sołtysem wsi panem Stefanem Wiśniochem. Następnie proboszcz parafii Gardęja, ksiądz Jan Ciborowski poświęcił wszystkie pomieszczenia nowo wybudowanego obiektu.

Pan Czepulon przypomniał po krótko historię budowy świetlicy oraz podziękował wszystkim, którzy przyczynili się do jej

powstania. Podziękowania złożył także sołtys pan Wiśnioch, po czym zaprosił wszystkich przybyłych gości na poczęstunek, po którym odbyła się zabawa Andrzejkowa. Do tańca grał zespół muzyczny "RYTM" z Gardęi.

Pomysł budowy zrodził się w 1984 roku, a wyniknął z braku tego rodzaju obiektu w okolicy. Świetlica miała być przeznaczona na organizowanie zabaw, wesel, różnego rodzaju spotkań, które do tej pory mogły być organizowane tylko w odległej o kilka kilometrów Gardęi. Wtedy też powstał Społeczny Komitet Budowy Świetlicy, na

którego czele stanął Sołtys, wcześniej wspomniany pan Wiśnioch, oraz Eugeniusz Matysiak, Henryk Mroczek i Janusz Janusz. Pomocy finansowej udzielił Urząd Gminy, Rada Sołecka oraz mieszkańcy wsi, którzy także pomagali przy budowie w czynnie społecznym.

W roku 1986 nastąpiło wskazanie lokalizacyjne, po którym w roku 1988 roku rozpoczęto przygotowania, a 1989 - budowę. Świetlicę ukończono w bieżącym roku.

Koszt budowy ze względu na inflację był dość niski - wyniósł 280 mln zł, w tym 77 mln zł

wydano na zakup materiałów, a 203 mln na budowę i montaż.

Świetlica ma powierzchnię ok. 300 m², zaplecze (czyli kuchnię, magazynek, szatnię a także ubikację) o łącznej powierzchni ok 40 m². Jedynym mankamentem sali jest brak ogrzewania, spowodowany dużymi kosztami ale i ten problem mieszkańcy wsi postarają się rozwiązać w najbliższym czasie. Życzymy im powodzenia.

mac

OKIEM przechodnia

MOTTO:

"Piektło na cztowika
w jego sercu czeka"
J.Sz.

- W jednym z większych, sprywatyzowanych sklepów na Zatorzu II metody obsługi klienta jak za dawnych "dobrych czasów", a kaucja za buteleczki na karteczki - czyżby nostalgia za PRL - em?

- Ciekawe jak w tym roku Św. Mikołaj potraktuje kieszenie rodziców - w końcu najwyższej dzieci na tym stracu.

- Czasami największą potrzebę miłości dzieci odczuwamy gdy już zostajemy dziadkami i docenimy więc tę wartość będąc jeszcze młodymi rodzicami.

- W pewnej instytucji "wsiało" trzy miliony złotych - poszkodowani uronili parę teł, ale za to ile radości ma złodziej!

- "Najcieńszą rzeczą na świecie jest pusta kieszeń" napisał Janusz Białecki - myślę, że wątpię panie Białecki, a co pan powiesz o nieczystym sumieniu?!

- Akumulatory, dzięki konieczności stosowania świateł, ledwie zięją, "maluchy" odczuwają to najdotkliwiej, ich właściciele oczekują już rychłej wiosny - "ciężkie prawo, lecz prawo", och gdyby Przechodzień znał tego co to wymyślił...

- Żeby uniknąć nerwicy, załknij sobie czasami w stylu "cholera" lub "psia krew" -

najlepiej na odludziu.

- Chyba polubił nas "Skrzypek na dachu", bo za parę dni znówu przybywa - fajnie, że mamy go gdzie przyjmować.

- Przechodzień postanowił prowadzić własną rubrykę ogłoszeń - Ogłoszenie: "Z pomnika trzech niepijących zginął młotek, uczciwemu znalazcę proszę o podzruceniu młotka pod pomnik Janka Krasickiego", to tytułem żartu, a zupełnie serio, to należałoby się zastanowić co zrobić z dziełami socrealizmu.

- Ankiety i konkursy Kuriera trafiają w przinie, a my naprawdę chcemy wiedzieć co robimy źle, a co dobrze? - z pochwałem się uczesnymi, a krytyka z mobilizuje nas do lepszej pracy.

- Jeżeli w najbliższych pięćdziesięciu latach nie planujemy zmiany nazw ulic, to może zaprojektować coś estetycznego i powiesić zamiast istniejących ponurych tabliczek - "Kontrowersje" z Przeglądu Pomorskiego mogą przyspać do gustu najwybredniejszemu czytelnikowi pod względem konstrukcji i nienagannego języka.

Zauważył, zalecając także sposób myślenia autora "Kontrowersji", Wasz Przechodzień

OCHRONA INTERESÓW KOSUMENTA

c.d. ze str. 1

Obowiązujące obecnie w tym zakresie przepisy, są w znacznym stopniu zdezaktualizowane. Zasadniczym przepisem jest tu zarządzenie Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 4.05.1954 roku w sprawie regulaminu wzorcowego targowisk. (Monitor Polski A-52 poz. 701). Najnowszym uormowaniem jest rozporządzenie Ministra Rynku Wewnętrznego z dnia 18.05.1990 r. dotyczące handlu okręgowego (Dziennik Ustaw nr 39 poz. 227), w myśl którego, zgodnie z par.7. pkt 4. na targowiskach i w halach targowych dopuszcza się sprzedaż: grzybów, środków spożywczych wyprodukowanych przez producentów we własnych gospodarstwach rolnych, ogrodniczych i hodowlanych z wyjątkiem wędlin i wyrobów wędliniarskich.

Przepisy te nie normują wielu istotnych zagadnień dotyczących sprzedaży pożywnościowej oraz

stosowania norm. Klasyfikacją przykładem jest tu brak uormowań dotyczących sprzedaży mleka. Do obrotu, zgodnie z normą PN-90/A-86003 dopuszczane jest pasteryzowane mleko spożywcze. Stosowana obecnie obwożna sprzedaż mleka cieszy się znacznym zainteresowaniem mieszkańców. Sprzedawca obwożną mleka winni zajmować się bezpośrednio właścicielem stada z zachowaniem niezbędnych wymogów weterynaryjnych pod względem zdrowotności krów oraz czystości.

Kolejny problem stanowią spożywcze artykuły importowane. W tym przypadku Stacja postępuje się wykazem EWG, dotyczącym dozwolonych substancji dodatkowych, warunków konserwacji, przeciwcieniowania produktów, emulgatorów i stabilizatorów. Jest to tzw. lista pozytywna.

Krajowym przepisem dotyczą-

cym tej sprawy jest zarządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z 12.11.90. r. dotyczące wykazu substancji dodatkowych dozwolonych i zanieczyszczeń w środkach spożywczych i używkach. Podstawą do dopuszczenia do obrotu jest również Zezwolenie Głównego Inspektora Sanitarnego o dopuszczeniu spożywczych środków importowanych do obrotu. W związku z załewem rynku przez artykuły żywnościowe, importowane do kraju problem nadzoru i kontroli jest znacznie utrudniony. W sytuacji tej nie wszystko da się sprawdzić. Istnieje przy tym możliwość fałszowania atestów sanitarnych przez nieuczciwych handlowców. Rola Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej na odnoku higieny żywności i żywienia jest bardzo istotna.

A.B.

FRIEDDIE MERCURY NIE ŻYJE

Zespół "Queen"...

Jakie prorocze były słowa mojego kolegi redakcyjnego, który ostatnio na łamach Przeglądu Pomorskiego starał się dowiedzieć, że ogólnie pojęty rock and roll to wartościowa i cenna cepliłka w kulturze świata.

Święta lidera grupy the "Queen" wydaje się, że jest przelotnym momentem w muzyce rock and rolla. Już chyba nikt zdrowo myślący nie będzie z

uporem maniakiem umniejszał roli muzyki rockowej w życiu pokoleń i szczyku XX wieku.

Romek Rogowski w przedmowie do filmu o liderze grupy the "Queen" mocno zaznaczył, że działalność tego zespołu to już klasyka muzyki XX wieku.

"Wcielanie ekstrawagancji rocka", czy jak kto woli po prostu Freddie Mercury odchodząc z ziemskiego ter padu zostawił po sobie schedę, trudną do powtórzenia. To tkwi w nas i

żyje. Freddie dziękuje za te chwile z Tobą przeżyte podczas słuchania czegoś tak nieprzeciętnego jak utwory pt. "Bohemian Rhapsody", "We are the champions", "We will rock you", "Somebody Race" etc.

Freddie żyjesz wśród nas... "Bóg w swoim pomieszeniu udaje, że to Jego wola".

Niech za "The Beatles" spełni się Let it be.

R.S.

KONKURS MUZYCZNY

Fish i Marillion quiz.

1. Jaki tytuł nosił pierwszy album grupy Marillion?
2. Kto i w którym roku sprowadził ten zespół na pierwsze tournée po Polsce?
3. Jak brzmi rzeczywiste nazwisko pierwszego niezapomnia-

nego wokalisty zespołu?

Rozwiązanie poprzedniego konkursu:

- 1 - Kitaro to Manasori
- 2 - The Drifters potem the Shadows.
- 3 - Jimmy Page debiutował

w 1959 roku w grupie Crusaders. Padła tylko jedna prawidłowa odpowiedź - pana Romana Dąbrowskiego. Prosimy o zgłoszenie się do redakcji Kuriera po nagrodę.

AUTORYZOWANA STACJA OBSŁUGI SAMOCHODÓW GRIMEX 3

spółka cywilna

82-500 Kwidzyn,
ul. Krótka 2, tel. 41-33

POLECA USŁUGI W ZAKRESIE:

- naprawy pojazdów osobowych i dostawczych produkcji krajowej i zagranicznej
- pełna diagnostyka pojazdów
- przeglądy techniczne
- przeglądy gwarancyjne Fiata 126 i Poloneza
- import części do pojazdów zachodnich wszelkich typów
- sprzedaż i fadowanie akumulatorów
- sprzedaż części do pojazdów
- sprzedaż ratalna od 1 listopada 1991 samochodów
- konserwacja pojazdów nowoczesną metodą.

Polonez Caro z silnikiem benzynowym 1500 cm i silnikiem Citroen 1900 (Diesel). Ponadto Skoda Favorit LS model 92 oraz Skody Pickup.

PREZENT ŚWIĄTECZNY OD FIRMY HANDLOWEJ

SIMAR

SKLEP "SIMAR" (RÓG BRATERSTWA NARODÓW - SZTUMSKIEJ)

WPROWADZA DLA WSZYSTKICH KLIENTÓW 10% BONIFIKATĘ

NA KOSMETYKI SPRZEDAWANE W MIESIĄCU GRUDNIU.

DOTYCHCZASOWA CENA + BONIFIKATA = UDANY ZAKUP !

NOWO POWSTAŁA KSIĘGARNIA

" SIMAR "

ZAPRASZA OD 5.12.1991,
KWIDZYN, UL. 15 SIERPNIA 5C

DOM TOWAROWY

Bst

KWIDZYN, ul. Braterstwa Narodów 44, tel. 24-55
czynny 10.00 - 18.00 , w każdą sobotę 10.00 - 14.00

oferujemy

atrakcyjne prezenty mikołajkowe (najtaniej)

- radiomagnetofony, wieże,

- telewizory, sprzęt AGD

i wiele innych drobiazgów dla dzieci i nie tylko.

PRZYJDŹ, SPRAWDŹ !

Oglądanie tanich i atrakcyjnych towarów to też przyjemność.

Tylko w soboty

przy zakupach powyżej 1 mln zł. otrzymasz bon towarowy za 50 tys. zł.

BIURO OBROTU PRAWNEGO

CODEX

Kwidzyn, ul. Chopina 21
tel. 40-32, skr. pocz. 58

Doradztwo : prawne, finansowe,
zakładanie spółek, zastępstwo procesowe
Oddział w Elblągu,
ul. Linki 30, tel. 253-25

KRONIKA

POLICYJNA

W nocy z 19 na 20 11 nie ustaleni sprawcy dokonali włamania do stacji CPN przy ul. Malborskiej w Kwidzynie. Skradziono około 4, 2 mln. zł.

23.11 włamano się do kiosku owocowo - warzywnego przy ul. Broniewskiego w Kwidzynie. Dzięki obywatelskiej postawie mieszkańców osiedla zatrzymano sprawców.

W nocy z 23 na 24 11 w Rozajnach z niestrzeżonego parkingu skradziono F 126 p. Gabriela C. poniosła w wyniku tego straty ok. 30 mln zł.

Tej samej nocy w Kwidzynie przy ul. Słowiańskiej włamano się do kiosku RUCHU. Skradziono papierosy, długopisy i inne artykuły o łącznej wartości 2,5 mln zł. W bezpośrednim pościgu funkcjonariusze policji zatrzymali 2 sprawców. Odkryto skradzione mienie. Wobec jednego ze sprawców Prokurator Rejonowy zastosował areszt tymczasowy.

23.11 w Julianowie gm. Prabuty kierujący samochodem osobowym F 126 p. Kazimierz K. nie zachował należytej ostrożności i uderzył w drzewo. Poważnych obrażeń ciała doznał kierowca i 3 dzieci.

W nocy z 25 na 26.11 włamano się do warsztatów spółki "Desco" i skradziono elektronarzędzia o wartości 10 mln zł.

27.11 wybuchł pożar w budynku wielorodzinnym przy ul. Kościuszki w Kwidzynie, należącym do PGKiM. Spaleni uległ dach. Straty wynoszą ok. 20 mln zł. Przepuszczalnie przyczyną pożaru była niebezpieczność przewodu kominowego.

W nocy z 27 na 28.11 w Prabutach skradziono BMW 520 o nr. rej. 6324, jasnozielony metalik. Stratę w wysokości ok. 30 mln zł poniosł Andrzej Ł.

W nocy z 27 na 28.11 włamano się do magazynku hydraulicznego na budowie osiedla przy ul. Piastowskiej. Skradziono narzędzia, zawory, grzejniki itp. Straty wynoszą ok. 5 mln zł.

28.11 w piwnicy budynku przy ul. Batalionów Chłopskich znaleziono zwłoki 40 - letniego Jana C. Przypuszczalnie przyczyną śmierci było wystudzenie ciała. Postępowanie wyjaśniające prowadzi KRP w Kwidzynie.

W czasie wykonywania czynności służbowych przez funkcjonariusza policji została dokonana napaść na jego osobę. Prokurator zastosował areszt tymczasowy wobec sprawcy.

KURIER KWIDZYŃSKI

Wydawca:
WYDAWNICTWO POMORSKIE Prezes WP Czesław Czyszewski. Redaktor Naczelny WP Wojciech Kretl PO Red. Nacz. Andrzej Baczewski. Redaguje zespół: Katarzyna Kaczmarczyk, Maciej Przybylski. Adres redakcji: Kwidzyn, ul. Braterstwa Narodów 46, tel. 30-59. Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i opracowywania materiałów nadesłanych i niezamówionych. Za treść ogłoszeń i reklam redakcja nie odpowiada. Ogłoszenia i reklamy przyjmuje Biuro Reklamy - Kwidzyn, ul. Braterstwa Narodów 46, czynne od poniedziałku do piątku w godz. 09.00 - 17.00. Nr indeksu - 350168 PL. ISSN-0998-945 X

Skład i druk
Wydawnictwo
Pomorskie Tczew

SOBIEPAŃSTWO

Urząd Celný, to organ zajmujący się kontrolą legalności obrotu towarowego z zagranicą, zwalczaniem przestępczości celnej oraz wymiarem i problemem należności celnych - tyle Encyklopedia PWN.

Przeciętny Polak o celnikach i Urzędach Celných najczęściej słyszy w mass-mediach, przy okazji różnego rodzaju aferach celnych i podczas rozsydów na najwyższych stopniach. Często pojawiają się na ekranach TV migawki z różnych przebiegów granicznych, gdzie granica wschodnia zdecydowanie dominuje w domiesiach. Długość kolejek samochoodowych i ekscesy nasydnych wschodnich przyjaciół, to główne tematy informacji.

Tymczasem wielu nasydnych rodaków bezpośrednio uczestniczy, uczestniczy lub będzie uczestniczył w odprawach celnych już to bezpośrednio przy przekraczaniu granicy, już to później, w oddziałach UC.

Najbliższy UC dla Kwidzyna i okolic jest w Elblągu. Jestem w gronie tych rodaków, którzy właśnie uczestniczyli w odprawie celnej samochoodu dostawczego. Moje spostrzeżenia i refleksje nie są osobnionie, bo w wyzperzającej psychicznie kolejkę miałem znakomitą okazję do obserwacji i wymiany opinii ze współtowarzyszami nicioda.

"Kto ma powietrze, ten ma władzę" - mawiał nasz znakomity satyrk Jacek Fedorowicz. Można sprafrazować to zdanie na "Kto decyduje o wysokości stawki celnej ten ma władzę". I w tym momencie stajemy się współaktorami marnego przedstawienia, w którym rolę moczarsz gra skądinąd namaszczony urzędnik państwowy, a rolę pachotka - petent.

Nie będą przytaczać opinii osób z kolejk, bo nie chcę być poświadczony o publikowanie nie sprawdzonych do końca informacji, a są to bardzo pikantne historyjki. Ograniczę się do opowiadzenia tego, czego sam doznałem. A było to tak...

Najpierw decyza o kupnie samochoodu. Dzwonię do UC raz, potem drugi. W pierwszym i drugim przypadku brak pełnych informacji, a te które usłyszałem pierwotnie, nie w pełni potwierdziły się z następnymi. Mimo to postanowiłem jechać. W Holandii kupuję samochoód. Potem na granicy w Świecku dokonanie niezbędnych wpisów, formalności i terminu 7 dni na zapłatę podatku i cła. Następnym etapem był UC w Elblągu. Tu spora kolejka, w której wyczuwa się atmosferę niepewności. Nikt nic nie wie, tylko czeka.

"Ktoś" wziął moje Dokumenty i ... Nic. Zero jakichkolwiek informacji, zero reakcji, instru-

mentalne traktowanie zupełnie jak z przedmiotem. I nie waz się zapytać o coś lub broń się Panie Boże zwrócić uwagę urzędnikowi, bo następny etap to szacowanie wartości pojazdu, a jak ci zapamięta jego wartość w mundurze, to już popłynąłeś bracie. Celnik może stwierdzić, że twój pojazd ma zanizona cenę i tylko od jego dobrego nastroju zależy czy ją uzna.

Po jakimś czasie okazało się, że nie mam znaczka skarbowego, a na terenie UC nie można czegoś tak abstrakcyjnego kupić. Trzeba jechać do centrum miasta. Znaczk już był ale pan od załatwiania spraw dopatruje się, że ten samochoód nie jest moją własnością, bo "ja wg dowodu osobistego mieszkam ośwem w Kwidzynie na ulicy 22 Lipca, a w papierach wozu stoi, że w Kwidzynie ale na ulicy 3 Maja. Na nie zdały się znaczek skarbowy. Pan zapewne nie ma ale ja mam." Oczywiście znaczek już miałem z poprzedniego dnia. Po co były te dodatkowe nerwy i jeżdżenie po Elblągu?

Następnie sprawy potoczyły się dość szybko. Otrzymałem dokument, w którym wpisano mój adres: Kwidzyn ulica 22 Lipca. Zeszytowałem z przerwania. Po to straciłem dwa dni w Elblągu, po to jeździłem w tą, i spowrotem, po to przerabiałem dowód, żeby teraz okazało się, że to wszystko nie miało sensu i najmniejszego znaczenia. Opuściłem Urząd Celný z uczuciem przynębnienia i porażki, że ktoś sobie kpi ze mnie a ja na to nie mam żadnego wpływu.

Nie mam pojęcia skąd bierze się tyle arogancji i cynizmu w tak wydawaloby się poważnej instytucji państwowej. Życie toczy się dalej i na nie wotania o kulturę narodową, chociażby tą najbardziej elementarną. Na nie wotanie o fachowość na każdym stanowisku pracy. Oczywiście mam aa myśli tylko te dziedziny naszego życia, gdzie "beton" trudno usunąć, on tkwi nadal i niezłe się miewa. Całe szczęście, że wychodząc z gmachu UC jestem w zupełnie innym świecie gdzie uśmiech w sklepie i uprzejmość w prywatnych i innych firmach jest już codziennością.

R.S. Polska

KOCHANI RODZICE

Życzenia po raz drugi. Wchodzę do drogiego butik. Popatrzeć można, z zakupami gorzej. Ceny przeważnie sześciocyfrowe, a sporo i siedmiocyfrowych. Dość tęga jeźmość ogląda sylwestrową kreację. Efektowne sukienki, szcuple i dość śmiałe, w połączeniu z wiekiem klientki sugerują, że chodzi o jej dorastającą córkę (lub córki). Uprzejma sprzedawczyni udziela informacji o materiale, modnym kroju i oczywiście podaje cenę. Nastuchuję, czy się nie pomyliłem. Żadna nie kosztuje poniżej miliona. Zważając jeźmość w kilka minut dokonana wyboru: "te dwie proszę". Sfinalizowała zakup i wyszła.

-No i co?! - pyta. - No i nic - wyjaśniam - sylwestrową kreację wkłada się przeważnie raz, a jeśli nawet kilka razy, to akurat tę ubierze 16 latka. Nagle stwierdziłem, że pomimo chłodnej pory, wszystko co mam na sobie nie kosztuje tyle, ile jedna sylwestrowa kreacja, kupiona 16 latce przez kochającą mamę.

W "Balonie" zatrzymałem się na moment przy zabawkach. Po chwili pani za ladą zaczyna obsługiwać pana, który przyprowadził ze sobą latorośl, tak na oko, w wieku około 12 lat. Chłopiec chłonie plonącym wzrokiem wielobarwną wystawę, która oferuje wszystko, o czym może zamarzyć obywatel w jego wieku. Ojciec ponagla sprzedawczynię, aby pokazała komplet klocków "Lego". Spore pudła ładują kolejno na ladzie, a wyraźnie spieszą się pan zaczyna atakować syna, by dokonał błyskawicznego wyboru. "Te masz, te nie, no które w końcu cheesz, zdecyduj się szybko, wybieraj wrzeszcz!" Potok słów i beznadny chłopiec z rozlatanym wzrokiem. Także w tym wypadku cena kolorowego pudła z upragnioną zawartością może podnieść ciśnienie krwi.

Wyszedłem na świeże powietrze, bo mnie też zakreśliło się w głowie. Obok większego sklepu stoją dwie młode panie, zawięzając dyskusję. Jedna z kobiet trzyma za rękę malca, wykonującego jakiś dziwny taniec. Chłopiec szarpie, kuca, kręci biodrami, tupie i od czasu do czasu wydadz z siebie żalony dźwięk, przypominający okrzyk "mamo!". Po chwili pani rzuca przez ramię "cicho bądź! zaraz idziemy", po czym podejmuje przeziwaną rozmowę. Sytuacja powtarza się kilka razy, ale małych wżogacił repertuar dźwięków o nowe elementy: "mamo! kup mi Alfa, kup gumę, mamo!" i tak w kółko. Znie-

cierpliwiona rodzicielka nagle wpada w furję, podrywa synka za rękę do góry, po czym miota nim brutalnie na wszystkie strony z okrzykiem: "przeastań, bachorze jeden, czego jęczysz?!!". Malec zaczyna teraz bucznąć, a nawet od czasu do czasu podnosi głos o kilka tonów i zwyczajnie wrzeszczy. Matka żegna się z przyjaciółką posp. sznie i podchodzi do kiosku owocowo-warzywnego, ciągnąc za sobą koncertującego "bachora". W międzyczasie wyjmuję z torby portfel...

I znowu pewnie zapytaacie, co w tym takiego niezwykłego? Czego się przyczepił jak rzep psiego ogona? Jak rodzice chcą i mogą, to niech kupują dzieciom wszystko i co komu do tego? Oczywiście, ale kto się zastanowił, co będzie dalej i po co oni to robią? Czy rzeczywiście chodzi o uszczęśliwienie potomków, o sprawienie im przyjemności i wywołanie radosnego uśmiechu czy objawów autentycznej wdzięczności? A może te przedmioty są tylko środkiem do ucieszenia własnego sumienia, może tylko służą mają do zajęcia czymś dzieckiem, żeby mieć czas dla siebie i nie tracić go na zbędne rozmowy z latoroślą?

Życie uczy, że dzieci wychowane w bogactwie, lecz pozbawione uczuć, na które nie ma już czasu, wyrastają zwykłe na rozrzużnych cyników, dla których pieniądz ma wartość tylko wtedy, kiedy łatwo przychodzi i jeszcze łatwiej go wydać. Kupowanie dziecku drogiego przedmiotu nie świadczy o miłości rodzicielskiej. Przedmioty może ono otrzymać nawet w Domu Dziecka, gdyby założył, że wystarczy na nie funduszy. Ale miłości rodziców do dzieci i wzajemności potomków nie kupuje się w sklepie, nawet za grube miliony. Trochę uwagi, dobre słowo, miła rozmowa, zrozumienie, cierpliwość i uśmiech mogą się okazać dla dziecka cenniejsze niż nam się wydaje. Ono potrzebuje zabawek, ubrań, jedzenia, picia, a nawet trochę słodkiego "szaleństwa", ale to przecież tylko margines "tworzenia" człowieka.

A zatem wypada Wam tylko, Kochani Rodzice, życzyć zupełnie bezinteresownie i bez żadnej okazji - wszystkiego najlepszego!

(jaw)

KRONIKA TOWARZYSKA

Naszej Kochanej Martusi z okazji pierwszej rocznicy urodzin dużo zdrowia, radości i zawsze uśmiechniętej buzi życzą dziadkowie, chrzestny i wujek Michał

Kochanemu tatusiowi i Dziadziusiowi panu Kazimierzowi Tokarskiemu z okazji 77 rocznicy urodzin dużo zdrowia, radości z życia i zadowolenia życzą córka Bożena, Kasia, Maciej, Monika i Dominik.

Urząd Stanu Cywilnego informuje

Urodzenia

Zarejestrowano ogółem 22 urodzeń
w tym z miasta Kwidzyna - 5
Chłopców 11,
Dziewczynek - 11

W dniu 23 listopada 1991 zawarto 6 ślubów.

Zmarli w Kwidzynie

21.11 - 27.11 br.

Semderek Władysław Pokorska Małgorzat
Mazur Ludwika Dyrzek Józef
Speck Leokadia Nowak Gertruda

DROGERIA C & J

Kwidzyn, ul. Kamienna 15
Zapraszamy od 10.00 do 18.00
w soboty od 10.00 do 14.00

POLECAMY:
szeroki asortyment kosmetyków
pełen wybór środków czystości dla domu.
W sprzedaży super nowość:
płyn do biologicznego czyszczenia nagrobków.

Sukiernia Spłitta

Kwidzyn, ul. Targowa 1
czynna codziennie od 10.00 - 16.00
w dni targowe od 9.00 - 18.00
w soboty i niedziele 10.00 - 16.00

Nasze ciasta robione są wyłącznie na śmietanie kremowej i maśle.
Przyjmujemy zamówienia na torty okolicznościowe.
ZAPRASZAMY

HURTOWNIA MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

Kwidzyn, ul. Wiślana 7, tel. 49-17

Prowadzi sprzedaż hurtową i detaliczną materiałów budowlanych.

Cement, wapno, materiały ściennie, stolarka okienna i drzwiowa, papa, lepiki, stal, itp.

Przy większych ilościach dostawa do odbiorcy!

Gaz
dla każdej rodziny

**KORPORACJA
GAZOLINA
SPÓŁKA Z O.O.
W KISIELICACH**

Najtańszy gaz.
Terminowe i systematyczne
dostawy.

Instalacje i akcesoria po
konkurencyjnych cenach
z dostawą do domu.

TELEFONY:
Kisielice 15
Dzierżoń 26-04
Zwierzno
Gmina
Markusy

Tel. w Elblągu 171-42

**JAK REKLAMA TO TYLKO
W KURIERZE KWIDZYŃSKIM**

BEST UWAGA!

Odbiorcy hurtowni win
i szampanów

Spółka z o.o. Best
Kwidzyn, ul. 15-go Sierpnia 12
(dawna Marchlewskiego)
tel./fax 39-79

Oferuje aktualnie 23 gatunki
wina oraz szampanów
produkcji bułgarskiej.

Prowadzimy również hurtową
sprzedaż wyrobów
pończoszniczych
w cenach fabrycznych.

**Zapraszamy
do współpracy**

**Biały Zajazd
Dwór**

organizuje
WIELKI BAŁ SYLWESTROWY
Grają i śpiewają artyści
Teatru Muzycznego
w Gdyni.

W programie fajerwerki.
Bał prowadzi
zawodowy wodzirej.
tel. 42-77.

**SERDECZNIE
ZAPRASZAMY**

WORLD COMPUTER SYSTEMS

1000 Berlin 31,
tel. 030/8535080 Rabelsberger
str 6 fax 030/8542084

Autoryzowany punkt sprzedaży.
Kwidzyn, ul. 11 Listopada 2A

OFERUJE:

- komputery: PC/AT 286, 386, 486
- drukarki: OKI, STAR, EPSON, HP
- serwis i części zamienne do komputerów
- komputery: Commodore C-64,
AMIGA 500, AMIGA 2000,
- joysticki, dyskiety, akcesoria

HURTOWNIA PAPIERNICZA

ELBO

Oferuje po atrakcyjnych
cenach szeroki
asortyment artykułów
biurowych, szkolnych
i higienicznych.
Polecamy szczególnie
rachunki samokopiujące
oraz wyroby firmy
TIPP-EX

**Kwidzyn
ul. Mickiewicza 1**

WŁĄCZ ŚWIATEŁA MIŁANIAW!

**KUP LAMPY JAZDY DZiennej /TYP 132/
A ZAOSZCZĘDZISZ AKUMULATOR!!!**

Zakłady Elektroniki Motoryzacyjnej
"P O L M O" w Kwidzynie
ul. Kopernika 5, tel. 26-61, tlx 057-435

oferują
lampy jazdy dziennej 12 i 24V
niezawodne, tanie i łatwe w montażu!
SKLEP FIRMOWY: ul. Malborska 14
tel. 32-46
SZEROKIEJ DROGI!!!

RESTAURACJA

POMEZANIA

Kwidzyn, ul. Chopina 27, tel. 33-87

organizuje

**BAŁ
SYLWESTROWY**

Informacja i zapisy u kierownika
lokalu, codziennie od 13.00 do 21.00.
ZAPRASZAMY!!!

**Tylko w sklepie
przy ul. 15 Sierpnia 12
(dawna Marchlewskiego)**

kupisz części i akcesoria do samochodów
prod. zachodniej głównie VW, AUDI!
Tu także możesz złożyć zamówienie
na blacharkę do samochodów
produkcji zachodniej.

Oferujemy również
broń gazową, amunicję
a także od 15 listopada
uruchamiamy sprzedaż
amunicji myśliwskiej.

Zapraszamy
codziennie w godz. 10.00 - 18.00
soboty w godz. 10.00 - 14.00.

**TO MIEJSCE
CZEKA NA CIEBIE!!!**

BURMISTRZ MIASTA KWIDZYNA
ogłasza przetarg na dokończenie
budowy i oddanie do użytku
krytej pływalni przy ul. Słowackiego
w Kwidzynie.

Szczegółowe informacje dotyczące
przetargu uzyskać można w:
- Przedsiębiorstwie Usług
Inwestycyjnych "INVEST"
Kwidzyn, ul. Warszawska 16
tel. 42-37

- Urzędzie Miejskim w Kwidzynie
pokój nr 46, tel. 42-31 w. 40

Sklep **DEBOWA**
ZAPRASZA
SZANOWNYCH KLIENTÓW
DO UDZIAŁU W

**ŚWIĄTECZNEJ
LOTERII
UPOMINKOWEJ**

Do udziału w loterii uprawniony jest każdy klient,
który podczas zakupów w naszym sklepie
wypełni specjalny kupon premiowy.
Nazwiska wygranych zostaną opublikowane
w poświęconym nr Kuriera Kwidzyńskiego.

**DLA UCZESTNIKÓW CIEKA WIELE
ATRAKCYJNYCH UPOMINKÓW!!!
ZAPRASZAMY DO WSPÓJNEJ ZABAWY!**

PRZEGLĄD POMORSKI (13)

KWIDZYN • MALBORK • STAROGARD GD. • TCZEW

Nowe zasady objęcia pomocą bezrobotnych

W OPARCIU
O DZ. U. Nr 106
z 20 XI 1991 r.

Od 01.12.91 r. obowiązuje nowa ustawa o zatrudnieniu i bezrobociu.

Na zmianę tej ustawy oczekiwano już od czasu poprzedniej. Pierwsza ustawa o bezrobociu objęła swym zasięgiem nawet grupy osób nigdy i nigdzie nie pracujących - ale w miarę, gdy bezrobotni stanowili coraz większy problem społeczny (oraz również ekonomiczny) ustawa wymagała uszczegółowień. Przypomnieć należy w tym miejscu prognozy sprzed dwu lat, gdy o bezrobociu mówiono się w kategoriach 1 miliona (w najczarniejszych wersjach).

Dziś w Polsce jest 2,4 miliona bezrobotnych i liczbą ta rośnie. Składa się na to nowy system ekonomiczny wprowadzany w naszym kraju. System prywatyzacji, który sprywatyzował prawie 80% handlu, natomiast w odniesieniu do zakładów pracy proces ten postępuje znacznie wolniej i dużo mniej efektywnie. Liczne zakłady pracy dotychczas podlegające regulom centralnej dystrybucji nagle muszą zmienić reguły ekonomiczne, muszą szukać na własną rękę rynków zbytu. Odbiło się negatywnie uzależnienie od rynków zbytu krajów zrzeszonych w RWPG. Nie możemy nie powiedzieć, że jesteśmy wiodącym krajem w stosowaniu najnowszych technologii. Dlatego też zakłady zaczynają upadać, a kolejka w Rejonowych Biurach Pracy ciągle rośnie.

Pierwsze ustawy dotyczące bezrobotnych były dużym szokiem dla Polaków, którym trudno było się pogodzić z pozabawianiem ludzi pracy. Pracy w Polsce zawsze było pod dostatkiem. Zakłady, zwłaszcza wielkie kombinaty ciągle ogłaszały nabór do pracy. Dziś sytuacja jest inna. Bezrobocie wrosło w świadomość ogółu mieszkańców, kolejkę po zasiłek są zjawiskiem normalnym, zasiłek stanowi czasem jedyne źródło utrzymania. Pojawili się już różne formy objęcia prawa do zasiłku lub do jego utraty.

Rejonowe Biura Pracy nie mają możliwości sprawdzenia czy pobierający zasiłek nie pracuje "na czarno" zarabiając wielokrotność zasiłku. Tu - zasiłek i staż pracy do emerytury - tam pieniądze na życie. Dopóki w ślad za ustawą nie będą ustanowione przepisy umożliwiające karanie łamiących prawo, dopóki nie będzie miało państwo prawa i porządku, dopóki nie opamięnamy chaosu jaki towarzyszy przy tworzeniu nowego systemu. Ale powróćmy do nowej ustawy o zatrudnieniu i bezrobociu. W miarę nowej ustawy zasiłek przysługujący zarejestrowanej

osobie, jeżeli aktualnie nie ma dla niej pracy lub propozycji przekwalifikowania się (kursy, szkolenia), jeżeli nie można skierować jej do prac interwencyjnych lub do robót publicznych. Prawo do zasiłku mają te osoby, które przez okres 12 miesięcznej pracy przed zarejestrowaniem pozostawały w stosunku pracy albo w stosunku służbowym co najmniej przez 180 dni lub podlegały ubezpieczeniu społecznemu z tytułu innej działalności również przez ostatnie 180 dni minimum (z wyłączeniem rolnictwa).

Nie wymaga się spełnienia tych warunków od osób z którymi rozwiązano stosunek pracy na podstawie przepisów o szczególnych zasadach rozwiązywania umów (redukcje), od absolwentów, od osób zwolnionych z zasadniczej lub okresowej służby wojskowej. Osoby powracające z urlopu wychowawczego (o ile zarejestrują się w ciągu 6 miesięcy od dnia zakończenia urlopu wychowawczego) też mają prawo ubiegać się o zasiłek, również osoby które utraciły prawo do świadczeń rentowych, rehabilitacyjnych, zasiłków chorobowych i macierzyńskich. Ustawa przysądza też prawo do zasiłku osobom zwolnionym z zakładów karnych, o ile rejestrują się w czasie 3 miesięcy od zwolnienia z zakładu i jeżeli pracowali 12 m-cy przed pozabawieniem wolności podlegali ubezpieczeniu społecznemu lub też pracowali w czasie odbywania kary co najmniej 180 dni.

Zasiłek przysługujący również osobom, które pobierały poprzednio zasiłek ale udało im się podjąć pracę a z przyczyn zakładu pracy nie mogły przeproczyć 180 dni - warunek jednak by ponowne rejestracji dokonało się po 7 dniach od rozwiązania umowy o pracę. Obecnie zmieniły się zasady wypłacania wysokości zasiłku. Przez pierwsze trzy miesiące przysługują 70% wynagrodzenia, przez następne 6 miesięcy przysługują 50% wynagrodzenia, a po upływie 9 miesięcy przysługują 40% wynagrodzenia. Najmniejszy zasiłek nie może być mniejszy niż 33% kwoty jaką ustalono dla przeciętnego wynagrodzenia. Zasiłek przysługujący jest generalnie na okres 12 miesięcy i wypłacany z dołu. Nowa ustawa określa pewne wyjątki od wysokości wypłacanego zasiłku i określa też pewne wyjątki od okresu głównego (czyli 12 miesięcy).

Osoby, które od dnia rejestracji pozostawały w stosunku pracy (lub służbowym) co najmniej przez 25 lat w odniesieniu do kobiet i 30 lat w odniesieniu do mężczyzn zachowują prawo do wypłaty zasiłku przez 18

miesiący. Kobieta po urodzeniu dziecka (w okresie pobierania zasiłku) ma prawo do zasiłku dla bezrobotnych przedurlopowego o okres urlopu macierzyńskiego.

Przyznano również prawo do zasiłku osobom, które pozostawały w stosunku pracy lub służbowym przez okres 30 lat (kobiety) i 35 (mężczyźni) aż do czasu nabycia praw do emerytury.

Prawo do zasiłku aż do czasu emerytury uzyskują również osoby wykonujące prace uznane za szczególnie jeżeli pracowały tam przez co najmniej 15 lat, a łącznie pracowały przez 25 lat lub 30 (kobiety/mężczyźni).

Wydłużony okres pobierania zasiłku przysługujący osobom, które nabyły prawa emerytalne w ciągu 2 lat.

Traci prawo do zasiłku gdy bezrobotny z przyczyn nieusprawiedliwionych nie stawiał się w wyznaczonym terminie w Urzędzie, odmówił dwukrotnie bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia odpowiedniej pracy, przyzucenia do zawodu lub przekwalifikowania, wykonywania prac publicznych i interwencyjnych. Traci się również prawo do zasiłku przebywając za granicą lub w innej sytuacji powodującej brak gotowości do podjęcia pracy (bezrobotny wyjeżdżający za granicę zobowiązany jest powiadomić o tym urząd).

Prawo do zasiłku nie przysługują osobie, która porzuciła pracę lub spowodowała rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika.

Nie dostaną zasiłku osoby, które odmówią poddania się badaniom lekarskim mającym ustalić ich zdolność do pracy, ani też osoby które pobiorą kredyty na działalność gospodarczą, lub zostaną tymczasowo aresztowani, lub osiągną dochód miesięczny przekraczający połowę najniższego wynagrodzenia. Nie należy się zasiłek osobom mającym prawo do renty inwalidzkiej, rodzinnej i innych świadczeń rehabilitacyjnych, ani osobom które otrzymały wynagrodzenie lub odszkodowanie w wysokości wynagrodzenia po ustaniu stosunku służbowego lub stosunku pracy. Nie należy się zasiłek osobom pozostającym w wspólnym gospodarstwie domowym z małżonkiem osiągającym dochód przekraczający 2-krotnie przeciętne wynagrodzenie. Ale jeżeli jest to bardzo liczna rodzina i dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 33% przeciętnego wynagrodzenia - to można się ubiegać o zasiłek.

I. J.
c.d. o zasiłkach za tydzień

... BO MI SIĘ NALEŻY!

Kontrowersje

motto:

"Nie pytaj, co kraj może zrobić dla ciebie, zapytaj, co ty możesz zrobić dla kraju".

J. F. Kennedy

Wszystkich optymistów, którzy dają się jeszcze namówić na rządzenie Polską można krótko nazwać - KAMIKA-DZE! Trudno inaczej określić rzucając się w wiry politycznej gry na pokrywie kotła, w którym wrze. Wrze niezadowolone społeczne, desperacja, zniechęcenie i złość. Ale na powierzchni owej "narodowej zupy" unoszą się PRETENSJE, jak tłuszcz, wypływające z głębi. I paradoksem jest, że ludzie pretensje nie są skierowane personalnie, ale raczej "instytucjonalnie". Nikogo nie interesuje, czy minister X piastuje swój urząd od miesiąca, czy od dwóch, albo dwudziestu lat. On jest wszystkim winien!

Władza "ludowa" wycofała się z rządów w najbardziej odpowiednim momencie. Ciężkie przygotowywana przez dziesięciolecia katastrofa gospodarcza już była o krok i nie sposób było dłużej tego ukrywać. Gierek zdążył przez parę lat "zamydlić" nam oczy, ale Sierpień ostatecznie i na zawsze je otworzył. Lata osiemdziesiąte, to ostatnia próba ratowania "czarowej burzazji", a potem już tylko pospieszne pakowanie i... na emeryturę, oczywiście "zasłużoną".

Ci, którzy przyszli, aby odbudować ten gmach, postawiony dachem w dół, a fundamentami w niebo, napotkali nieoczekiwany być może reakcję społeczeństwa. Nastąpiła ona dość szybko i objawiła się, po paru zaledwie miesiącach, by już stała narastając.

Okazało się, że naród wychowany w systemie socjalistycznym, przyzwyczaił się do pewnego układu, który nie został zapisany w żadnym dokumencie, ale wynikał z okoliczności, niejako naturalnie. "Oni" - czyli władza, trzymając "nas" za twardość, ale za to dają "nam" określone przywileje. "Czy się stoi, czy się leży..." to tragiczne hasło, przypominające swą wymową dawne - "nierządkiem Polska stoi", wynikało właśnie z tego układu. Praca była w konstytucji obwarowana przymiotnikami w stylu "zaszczytna" itp., a tymczasem była pojęciem fikcyjnym. Liczył się "papiererek", sfalszowana, czy naciągana statystyka, wykonywany plan, albo po prostu "widzimisię" sekretarza i szefa. Ten układ chronił nawet ostatnich obiboków, bumelanów, pijusów i kombinatorów, którzy zauważyli, że można tak robić, żeby się nie narobić, a i tak zarobić. Wszystkim więc "po równo", bo to przecież sprawiedliwe!

Każdy kolejny "władca" gwarantował, lub przynajmniej obiecywał "zamrożenie" cen. Nie liczyły się względy ekonomiczne, koszty produkcji i rzeczywista wartość towarów i usług. Był to element układu. Deficytowe zakłady się dofinansuje z funduszu dotacji, ale naród się zamknię. A ceny, regulowane centralnie, rzeczywiście stały w miejscu przez długie lata. Tylko zapytajmy siebie, tak od serca i szczerze, za czyje pieniądze?!

Komuniści szafowali przywilejami z hojnością godną królów elekcyjnych, chcących uszczęśliwić "braci szlachę!". Lekką ręką czerpali z kasy, którą uskładali ze społecznego potu. Ulgi finansowe, wszelkie świadczenia, przyznawane były na prawo i lewo, no bo przecież socjalistyczna władza, jak sama nazwa wskazuje, musi się opiekować swoim społeczeństwem. Przejazdy kolejowe, autobusowe i inne zostały otoczone całymi kodeksami przepisów, kto, za ile i gdzie? Lekki opieką zdrowotną także za darmo, lub za symboliczne opłaty. Szkoły, uczelnie wyższe, przedszkola, żłobki - za darmo. Remonty domów, sprzątanie miasta - za darmo. Oczywiście! Układ.

Po tych czasach otrzymaliśmy w spadku społeczeństwo przyzwyczajone do kompletnego bezsensu. Placi ono teraz cenę tego układu, który obowiązywał przez okres PRL. Społeczeństwo pozbawione imitacji, woli, własnego zdania, nastawione jednakże na zartę walkę w obronie swych interesów. W obronie przywilejów, które przecież "nam się należą!". Wszystkich niemal oburzają ceny, choć śmietniki są oblegane przepysy, koty i ptaki, wyjadające całe bochenki chleba, a nawet mięso. Wypukujemy na własność domy i mieszkania, ale ciągle oczekujemy, że "ktoś" za nas je wyremontuje i posprząta. Chcemy posiąść dziecko do szkoły lub skorzystać z leczenia, ale oczywiście za darmo. Niech "oni" zapłacą, bo są nam winni opiekę.

Wyjeżdżamy za granicę, czy otwieramy drobny biznes, żeby szybko się dorobić, a potem spocząć na dolarach i żyć na "poziomie europejskim". Nagle okazuje się, że górnikom, hutnikom, kolejarzom, śmieciarzom i kopaczom rówom należą się najroźniejsze przywileje. Nawet renciści i emeryci, którzy zresztą chyba najgorzej na tym wszystkim wyszli, żądają świadczeń i ulg, rzucając w obecnego Prezydenta gruszką. Ich desperacja jest o tyle zrozumiała, że

zasłużyli już na godny odpoczynek, ale swoje pretensje kierują chyba pod żyły adres. To nie obecną rząd utopił ich składki w obłędnych inwestycjach, paranoicznych wydatkach i rabunkowej ekonomii. Ich pieniądze poszły w błoto. To co obecnie dostają, z trudem wygospodarowuje się z aktualnego, bardzo ciasnego budżetu.

A praca? Ta, która była "zaszczytna" w PRL i należała się każdemu, choćby była fikcyjna i niepotrzebna? Ile bezsensownych etatów "naprodukowano", okazuje się dopiero teraz. Najprościej było zatrudnić wielu ludzi, szczególnie w biurach i urzędach, gdzie pracę jednej osoby rozdzielano na dziesięć i płacono wszystkim, by chwalić się, że nie ma w Polsce bezrobocia. A te dziesięć osób przecież wykonywało normę jednego pracownika. Najgorszy len i partacz "stawał się" szefem, bo miał zawsze gwarancję zatrudnienia. A teraz wiatu takich "bezrobotnych" stoi w kolejce po zasiłek, "bo się należało!"

Ciekawe jest jednak, że w momencie ogłaszania ofert pracy, biuro natchemiaszt dziwnie postępuje. W myśl zasady "zarobić, ale się nie narobić"

Wychodzi z nas gorycz, nagromadzona przez lata. Tradycja podpowiada nam, żeśmy "Chrystusem narodem", że cierpiemy za ludzkość, więc od tej ludzkości coś NAM SIĘ NALEŻY. Ludzkość winna jest nam uznanie, wdzięczność, a wreszcie pieniądze. Taka rozszczęniła postawa, to już dość oklepany stereotyp Polaka. Trudno wyrokować, jaki procent społeczeństwa ma pretensje są uzasadnione. Prawdą jest jednakże, że na każdym kroku spotykamy oburzonych obywateli, klnących rząd, parlament, prezydenta, Kościół, sąsiada i "zagranicę", za nasze upodlenie, za naszą biedę i nasze niespełnione nadzieje.

Zgoda! Robotnik "powinien" zarobić 10 mln, lekarz, inżynier, nauczyciel, prawnik - 20 mln, a dyrektor, czy manager - 100 mln. Tak jak na Zachodzie. Ale na razie, do Zachodu upodabnia nas jedynie to, że obecnie stadium rozwoju Polski "oni" mają już dziesięć lat za sobą. I będzie naszym dziejowym sukcesem, jeżeli w ciągu jednego pokolenia nadgonimy stracony dystans, zamiast oczekiwać "Ameryki" za dwa, pięć, czy nawet dziesięć lat.

Jarosław Dutko

Komu ile władzy ?

W wyborach do parlamentu w dniu 27 października 1991 roku nie odnotowano zdecydowanego zwycięzcy. Wygrała demokracja, ale też pojawiła się groźba destabilizacji państwa.

Dziś trudno sobie wyobrazić przejrzyste koalicje, wybór premiera i rządu. Ogromne zatem zadanie czeka prezydenta III Rzeczypospolitej, Lecha Wałęsę i obóz reform polityczno-gospodarczych. Może być bo-

wiem tak, że zaczęła zwyciężać nie racja Polski, lecz interesy partycularne poszczególnych sił politycznych bądź chaos i groźba destrukcji kraju.

Jak zatem uchronić państwo przed paraliżem rządzenia? Jak zabezpieczyć młodą polską demokrację przed chaosem? Jak realizować reformy, nie bojąc się trudnych decyzji? To pytania jakie stawia sobie przeciętny Polak. To również problemy,

których nie uniknie pierwszy parlament III Rzeczypospolitej i wyłoniony - oby szybko i na długo - gabinet rządowy, bez względu na to, kto go będzie tworzył. Odczodzące wraz z wyborami elity polityczne nie potrafiły się z tym uporać. Wzajemna szamotanina pomiędzy kontraktowym sejmem, liberalnym rządem i urzędem prezydenckim okazała się jałowa.

c.d. na str. B

Komu ile władzy?

c. d. ze str. B
Kolejne propozycje zmierzające do wzmocnienia władzy wykonawczej - najpierw w formie specjalnych uprawnień dla rządu, następnie zaś projektu noszącego miano "Małej Konstytucji" - spełzły na niczym. W związku z tym niejasne kompetencje poszczególnych ogniw decyzyjnych, coraz częściej prowokowały pytanie: kto naprawdę rządzi Polską?

Staliśmy wobec poważnego kryzysu władzy. Zarówno poprzedni parlament, jak i rząd Jana Krzysztofa Bieleckiego w coraz mniejszym stopniu były w stanie spełniać obowiązki, które wzięły na siebie. Nastąpiło coś w rodzaju pata lub blokady kompetencyjnej. Na drodze do socjalizmu demokracji zwyczajnie ugrzę-

źliży, zaś rękę przyłożyli do tego politycy i ich ambicje, niekiedy wybujałe. Nikt bowiem nie zamierzał ustąpić. Parlament - ponieważ obawiał się uszczerbienia swoich uprawnień, rząd - gdyż właśnie chciał je rozszerzyć, prezydent - bo de facto nie posiadał wymaganych prerogatyw.

Nowy układ polityczny, który został wyłoniony po październikowych wyborach, będzie musiał się zmierzyć dokładnie z tym samym problemem. I prędzej czy później znaleźć czytelną zasadę wymownych relacji pomiędzy władzą ustawodawczą i wykonawczą, między parlamentem, prezydentem i rządem. Ponownie trzeba będzie rozwiązać problem: komu dać więcej, a komu mniej władzy. Prezydentowi,

którego posadza się o ciągody do dyktatury? Rządowi, który będzie prawdopodobnie stały i bez poparcia zdecydowanej większości w parlamencie? Sejmowi, który jest rozdrobniony, bo wyłoniony według nie najlepszej ordynacji wyborczej?

Niemniej w interesie kraju jest, aby jak najszybciej tę sprawę rozwiązać. Rozstrzygnąć palącą dziś kwestię: jaki model władzy jest Polsce najbardziej potrzebny. Prezydentowi czy parlamentowi? Silna władza ustawodawcza czy wykonawcza? Od odpowiedzi na te pytania zależeć będzie kształt naszej demokracji oraz powodzenie reform gospodarczych.

K. I.

DOTRZEĆ DO PRAWDY!

M ało wiemy o losach mieszkańców Pomorza wywiezionych do Związku Radzieckiego w latach drugiej wojny światowej bądź nawet po jej zakończeniu. Sprawa deportacji ludności cywilnej z Pomorza Gdańskiego w 1945 roku nie została dotychczas podjęta przez historyków. Nie ustalono rozmiarów tej deportacji. Brakuje też dokładnych danych liczbowych w sprawie żołnierzy polskich pochodzących z Pomorza, których w 1939 roku wzięto do niewoli radzieckiej. Szerszego opracowania wymaga działalność NKWD z okresu po wkroczeniu Armii Radzieckiej na nasze ziemie w 1945 roku.

Dokładnego ustalenia wymaga też problem aresztowań uczestników ruchu oporu z okresu drugiej wojny światowej, w tym członków TOW "Gryf Pomorski".

Słowem: trzeba dotrzeć do prawdy. Tego zadania podjęło się Zrzeszenie Kaszubsko - Pomorskie, które wspólnie z Główną i Okręgową Komisją Badania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu zorganizowało 17 września 1991 roku sesję naukową na temat: "Polacy z Pomorza Gdańskiego w ZSRR jako internowani, jeńcy wojenni, deportowani oraz ich losy w latach 1939 - 1956. Stan badań i postulaty badawcze".

Po konferencji stwierdzono celowość jej odbycia oraz inspirować znaczenie w dalszych badaniach omawianych na niej zagadnień. Podjęta została też uchwała, w której ocenając przedstawiony w poszczególnych referatach stan badań za słuszny i właściwie określone postulaty badawcze, uczestnicy sesji uważają za szczególnie ważne i konieczne:

1. Ustalenie, w miarę możliwości, jak najbardziej zbliżonych do rzeczywistych liczb strat biologicznych ludności polskiej Pomorza Gdańskiego, poniesionych w wyniku zbrodniczych działań NKWD. Liczb tych strat winny być wyrażone w formie wykazów uwzględniających nazwiska i podstawowe dane personalne ofiar.
2. Naukowe opracowanie struktury i podległości organów NKWD działających na Pomorzu Gdańskim na tyłach wojsk

radzieckich z uwzględnieniem nazwisk kierowników poszczególnych grup oraz ich współdziałania z organami Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego polskiego Rządu Tymczasowego.

3. Naukowe opracowanie martyrologii ludności polskiej Pomorza Gdańskiego w zorganizowanych punktach zbiorczych i obozach etapowych.
4. Opracowanie pełnego wykazu obozów w ZSRR, w których była przetrzymywana uprowadzona ludność polska z Pomorza Gdańskiego. Warunki życia i pracy w tych obozach. Dokładne dane zwolnień z tych obozów oraz ustalenie, czym były uwarunkowane różne terminy zwolnień poszczególnych uprowadzonych osób.

5. W badaniach nad uprowadzeniem ludności polskiej z Pomorza uwzględnić również ludność polską z terenów byłego Wolnego Miasta Gdańska, Powiśla, Warmii oraz Kaszub Bytowskich i Lęborskich.
6. Za celowe uznaje się także naukowe opracowanie zbrodni NKWD dokonanych na Pomorzu Gdańskim na ludności niemieckiej, o której nierazdo oskarża się w Niemczech ludność polską, nie mającą z tymi zbrodniami nic wspólnego.

Ponadto uczestnicy sesji uznali za konieczne w większym stopniu spopularyzowanie wśród społeczeństwa polskiego okropnej martyrologii ludności Pomorza Gdańskiego. W tym celu uznano za właściwe i pożądane:

1. Ogłoszenie konkursu na wspomnienia traktujące o tych zagadnieniach.
- Najlepsze wspomnienia winny być opublikowane, a wszystkie pozostałe przechowane w zbiorach Okręgowych Komisji w Bydgoszczy i Gdańsku (w zależności od terenów o których traktują) Głównej Komisji Badania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu - Instytut Pamięi Narodowej.
2. Opublikowanie w formie wydawnictwa zwartego przedstawionych na sesji referatów oraz głosów w dyskusji.
3. Zwroćcie się do Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego jako reprezentanta społeczności kaszubsko - pomorskiej o przejęcie inicjatywy i kierownictwa w wyżej wymienionych

zamierzeniach.

Zwrócić się też do Ministerstwa Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej oraz Głównej Komisji Badania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu - Instytut Pamięi Narodowej z prośbą o rozważenie następujących problemów wynikających z faktu uprowadzenia z Pomorza Gdańskiego przez radzieckie władze wojskowe w 1945 roku około 20 tysięcy obywateli polskich do obozów pracy przymusowej w ZSRR:

1. Na ile i w jakim zakresie ma uzasadnienie w prawie międzynarodowym oraz jest realne wystąpienie do władz Związku Radzieckiego lub państwa, które podejmie ciążące odpowiedzialności prawnej za ZSRR o odszkodowanie dla osób uprowadzonych do obozów pracy przymusowej w ZSRR i ich niewolniczą pracę.
2. Przekazanie przez odpowiednie organa ZSRR wiadomym polskim pełnym wykazom osób uprowadzonych z Pomorza w 1945 roku do obozów pracy w ZSRR, a w przypadku śmierci w obozie podanie daty zgonu i miejsca pochowania.

Uczestnicy sesji wyrazili przekonanie, że Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie, jak i autorzy przedstawionych referatów będą w dalszym ciągu kontynuować i rozszerzać badania naukowe w omawianej tematyce. Ich działania spotkają się natomiast z merytorycznym wsparciem placówek naukowych, a zwłaszcza Instytutów Historii Uniwersytetu Gdańskiego, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu i Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Bydgoszczy.

Nadmieniamy jeszcze, że omawiana tematyka była także przedmiotem kilku artykułów autorstwa Romana Landowskiego. Ukazała się też nakładem gdańskiego wydawnictwa "Arkun" publikacja Stanisława Janke i Edmunda Szczesiaka pt. "Kolce syberyjskiej róży" z postawami dr Konrada Ciechanowskiego. Książka jest krokiem w stronę wyjaśnienia losów Polaków z Pomorza Gdańskiego w ZSRR. Warto po nią sięgnąć.

Kazimierz Ickiewicz

Czego Jaś się nie nauczy
Tego Jan nie będzie umiał

TAKIE BĘDĄ RZECZYPOSPOLITE ...

Z astanawiam się często, co jest przyczyną bezmyślnego, nieuzasadnionego niczym obwiniania nauczycielskiego stanu za wszelkie błędy popełnione w wychowaniu młodych.

Chłopak czy dziewczyna, którzy nie ustąpią starszemu miejscu w autobusie, nie usłyszą raczej złego słowa od współpasażerów, ale szkoła na pewno w takiej sytuacji "oberwie".

Jak często zdarza się, iż ta sama babcia, która ma za złe wychowawcom, że nie nauczyli dzieci szacunku dla starszych, po ustąpieniu jej miejsca posadzi na nim bardzo zmęczonego życiem wnuczka, nie zdając sobie nawet sprawy z tego, jaki popełnia błąd.

Zdarzyło mi się niedawno, gdy poprosiłam o uspokojenie się bardzo hałaśliwe dziecko, zakłócające spokój pasażerom całego przedziału kolejki elektrycznej, że dziecko zareagowało paradowo - uciszyło się. Ale to, co usłyszałam od babciej tego chłopca, przeszło wszelkie oczekiwania - kazała bowiem wyjść z przedziału tym, którym nie podoba się zachowanie jej ukochanego wnuka.

Obserwując niemal codziennie takie zdarzenia, myślę, że nigdy nie osiągniemy dobrych wyników wychowania, jeśli nie będziemy wszyscy brali w nim świadomego, aktywnego udziału. Jak często zrzucać ten obowiązek na innych, bo tak najłatwiej i tylko ich oceniamy a siebie rozgrzeszamy z popełnianych błędów. Nie pamiętamy w takich chwilach nie tylko ważnego zdania, że "wszystkie dzieci są nasze", zapominamy nawet, że nasze własne też wymagają dużego

trudu wychowawczego, a przede wszystkim świadomego myślenia i działania wychowującego w każdym niemal momencie.

Przyjrzyjmy się takiemu choćby zdarzeniu i zastanówmy, czy umiemy właściwie reagować wychowując. Dwaj kilkunastoletni chłopcy, rzucili na chodnik pudełka po sokach, depczą je nogami i cieszą się z huku, jaki wywołują pękające opakowania. Potem biegną dalej, pozostawiając zgniecione pudełka na chodniku.

Jak bardzo potrzebne jest im wówczas zdanie: Podnieś to chłopcze. Nie zaśmiecaj naszego miasta. Ręczę, że to pomoże, jeśli nie za pierwszym, to drugim lub trzecim razem. A przede wszystkim obudzi zastanowienie nad własnym postępowaniem i szacunek dla dorosłych, które dbają o te "ważne sprawy".

Nierazkdo mamy do czynienia z wypadkami przebywania (może lepiej ukrywania się) dzieci na klatkach schodowych obcych domów w czasie, gdy winny one być w szkole. Widzą to często dorosli mieszkańcy tych domów. I cóż robią? Zamiast natychmiast wylegitymować takich wagarów i zaprowadzić chociaż jednego (bo pewnie tylko jednego uda się przytrzymać za kołnierz) do szkoły lub do rodzinnego domu, pozwalają im spokojnie leniuchować, palić papierosa, zanieczyszczać klatki schodowe.

Jeśli domagamy się samorządności, to nauczmy się też, jak ją praktycznie wprowadzać. Ciągłe jeszcze nie chcemy, nie umiemy, czy nie próbujemy nawet rządzić się sami. Przywy-

kliłmy przecież, że zawsze był "ktoś", kto miał obowiązek robić różne rzeczy za nas. "Ktoś" uczył nasze dzieci, "ktoś" porządkował nasze otoczenie, "ktoś" nawet często za nas pracował, a my tylko braлиśmy pieniądze. Nauczmy się wreszcie, że "brać sprawy we własne ręce", to nie tylko robić wielki biznes, lecz także naprawiać te wszystkie drobne sprawy, których już teraz nikt nie robi za nas, a które jednak muszą być poprawione. Do nich należy także naprawianie popełnionych dotychczas przez całe społeczeństwo błędów wychowawczych. I musi być w tym zgodny udział nas wszystkich - społeczeństwa, Kościoła, szkoły.

Idopki nie będzie nam wszystkim zależało, by dom był spokojną przystanią, ogniskiem wzajemnego zrozumienia, szkołą miejscem przyciągającym dziecko, by oprócz nich młodzież miała wiele takich miejsc, w których po nauce i pracy w domu mogłaby rozwijać zainteresowania sportowe, muzyczne, literackie i inne, dopóki najczęstsza rozrywką będzie wylegiwanie się na foteli i oglądanie bezsensownych często filmów, dopódy nie osiągniemy właściwego celu wychowania. Nie osiągniemy go mimo tworzenia nowych koncepcji kształcenia wzorowanych na szkolnictwie zachodnim, bo nie od deklaracji pisemnych zależy ten cel, a od naszych aktywnych poczynań. Naszych tzn. całego społeczeństwa a nie tylko szkoły.

I. Br.

SPOŁECZNOŚĆ ZRZESZONA

Z rzeszenie Kaszubsko - Pomorskie istnieje 35 lat. Powstało 2 grudnia 1956 roku w Gdańsku. Organizacja ta postawiła sobie za cel zainteresowanie społeczeństwa Pomorza Gdańskiego - Kaszubów i Kociewiaków - działalnością na rzecz rozwoju gospodarczego, kulturalnego i społecznego tych ziem oraz upowszechnianie wiedzy o Kaszubah i Pomorzu w całej Polsce.

Realizując swoje statutowe cele Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie opiera się na aktywności swoich członków i sympatyków skupionych w oddziałach w miastach i wsiach województwa: gdańskiego, słupskiego, koszalińskiego, bydgoskiego, toruńskiego oraz miasta stołecznego Warszawy. Zarząd Główny organizacji zlokalizowany jest w Gdańsku. Na uwagę zasługują praca studenckiego klubu "Pomorania" oraz klubu "Dresznoty szkółnych" popularyzujących tradycje regionalne i folklor pomorski wśród dzieci i młodzieży szkolnej. Od 1963 roku ZKP wydaje periodyk kulturalno-społeczny "Pomerania", który zdobył sobie stałe grono czytelników.

Zrzeszenie prowadzi ożywioną działalność wydawniczą. Publikuje książki tematycznie związane z Kaszubahami i Kociewiem oraz wzorniki haftu kaszubskiego, kociewskiego i borowickiego. Organizuje doroczne zjazdy pisarzy kaszubsko-pomorskich, spotkania publicystyczne dziennikarzy zainteresowanych Pomorzem, sesje i spotkania naukowe wspólnie z Wyższym Seminarium Duchownym w Pelplinie, Kurią Biskupią w Gdańsku, Gdańskim Towarzystwem Naukowym, Uniwersytetem Gdańskim i Toruńskim. Organizacja funduje tablice upamiętniające ludzi zasłużonych dla Kaszub i Pomorza. W dorobku ma medale poświęcone ludziom, których dzieła zasługują na pamięć oraz ważnym faktom historycznym. Z inicjatywy ZKP w 1988 roku powstał Gdański Klub Samorządu, a w 1989 roku powołano Gdański Izba Samorządu. Zrzeszenie ma znaczący wkład w działalność na rzecz zachowania budowy elektrowni jądrowej w Żarnowcu. Obecnie ZKP buduje w Gdańsku Dom Kaszubski. Obiekt ten pełnić będzie w przyszłości funkcje ku-

lturalne na cały region kaszubsko - pomorski. To tylko część przykładów zrzeszeniowej działalności opartej na społecznym wkładzie pracy członków i sympatyków, którzy określają swoje coraz liczniejsze szeregi mianem "społeczności zrzeszonej". Prezesa jej profesor Józef Borzyszkowski - pracownik naukowy Instytutu Historii Uniwersytetu Gdańskiego i wicewojewoda gdański.

Silnym atutem ZKP jest oparcie działalności na pracy organicznej w nawiązaniu do tradycji i więzi społeczności kaszubsko - pomorskiej. Na uwagę zasługują także zachowanie tożsamości ideowej w trudnych latach, dzięki oparciu o autorytet moralny i naukę społeczną Kościoła. Fakt ten podkreślił papież Jan Paweł II w czasie pamiętnej wizyty w Gdyni w 1987 roku.

Zrzeszenie Kaszubsko - Pomorskie jest organizacją otwartą dla wszystkich, nie tylko związanych z Kaszubahami, Kociewiem i całym Pomorzem rodowodem. Liczy się świadomy wpływ swobodny "małej Ojczyzny" - pomorskiej ziemi i szeroko pojętej działalności na rzecz jej rozwoju.

(widz.)

TECHTRONIK PILSUDSKIEGO
KINO
TECZA
TECZOWA
SŁOWIAŃSKA

POLECA

COMMODORE C64II - 1.400.000,-
AMIGA (ANG.) - 4.600.000,-
ORAZ MAGNETOFONY, JOYSTICKI,
PROGRAMY, CARTRITGES,
KWIDZYN
TECZOWA 1, TEL. DOM. 37-80

Czas pomyśleć o Mikołajach!
Najatrakcyjniejsze elektroniczne
prezenty Mikołajkowe!!!
OFERUJE:

WYKONANIE SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO

Malbork, ul. Partyzantów 3
Ceny niższe niż w Berlinie, Hamburgu, Wiedniu.
Przyjeżdż - Zobacz ..... nie pożałujesz!!!

Firma Handlowa
KOPEKA
Starogard Gd.
Paderewskiego 13a, 85-211

AUTO HANDEL
Punkt sprzedaży: Szosa Chojnicka

Czynna:
poniedziałek - od 13.00 do 17.00
wtorek - piątek - od 9.00 do 17.00
sobota - od 9.00 do 13.00

Poleca samochody:

Marka	Rok	Typ	Przebieg	Stan
Opel Astra 1.6	1983 r.	benz.	210 km	100.000 km b.dobry
Opel Kadet 1.8	1987 r.	olej nap.	niebrak	74,8 km 65.000 km idealny
VW Polo 1.5	1989 r.	benz.	granat	48 km 61.000 km idealny
Renault 5 GTD	1984 r.	olej nap.	niebrak	40 km 64.000 km b.dobry
Ford Escort 1.3	1988 r.	benz.	ciemny	41,9 km 68.000 km b.dobry
Mercedes 190	1985 r.	benz.	niek. uszkodz.	700 km 98.000 km idealny
Nissan Bluebird	1986 r.	benz.	granat	106,2 km 60.000 km idealny
VW Transporter	1984 r.	olej nap.	niebrak	66 km 100.000 km b.dobry
VW Transporter	1983 r.	olej nap.	niebrak	62,9 km 80.000 km b.dobry

- ceny umiarkowane
- cło i podatek od wzbogacenia opłacone
- wszystkie samochody posiadają
- rejestracyjne przeglądy techniczne

Prowadzimy **AUTO POŚREDNICTWO**
Zamiast jeździć na giełde - postaw
auto w naszym punkcie sprzedaży.
Zapewniamy bezpłatną, cotygodniową
reklamę w gazetkach.
ZAPRASZAMY

OK

OK Nederland B.V.
Przedstawiciel Koncernu
OK Nederland B.V.
na Polskę - firma **SALVE**
Kwidzyn, ul. Brat. Narodów 44
Tel. 34-74 Telex 057221

Oferuje do sprzedaży hurtowej
i detalicznej pełen asortyment
olejów silnikowych, przekładniowych,
hydraulicznych, transformatorowych,
płynów hamulcowych, płynów do
chłodziw, smarów.

Towar najwyższej jakości
bezpośrednio od producenta.

**Zapraszamy do współpracy odbiorców
hurtowych i detalicznych.**
**Opakowanie bezzwrotne, dowozimy
własnym transportem.**
DOGODNE WARUNKI PŁATNOŚCI

**HURTOWNIA
SOJWEX**

OFERUJE
**odbiorcom hurtowym
posiadającym koncesje**

- szeroki asortyment win
- krajowych i importowanych
- piwo krajowe i importowane

Konkurencyjne ceny loco odbiorca
Bardzo korzystne warunki płatności
Przy bezpośrednich zakupach z
magazynu udzielamy 3% bonifikaty.

Zakład Handlu
"SOJWEX"
83-110 Tczew, ul. Gdanska 32
tel. 31-11-47
godz. 8.00 - 16.00

Punkt przyjmowania zleceń
ul. Kopernika 9/8

**PRZEDSIĘBIORSTWO
USŁUGOWO
KOOPERACYJNE**

GASKET

Zbigniew Hartun 83-110 Tczew 2, ul. Gdanska 1,
skrytka poczt. 36, tel. 31-23-99, godz. 10.00 - 18.00

Oferujemy:

- markizy sklepowe i wystawowe
- żaluzje przeciwsłoneczne (90 kolorów - szwedzkie)
- profesjonalne systemy alarmowe do mieszkań,
- domków oraz instytucji
- tapicerkę drzwi (ocieplanie, uszczelnianie,
- wygłuszenie, zabezpieczenie przeciwłamaniowe)
- dodatkowe drzwi (zwykle i kasetonowe)
- drewniane drzwi harmonijkowe
- (również z szybką ornamentową)
- dokonujemy napraw uszkodzonych żaluzji

CENY PROMOCYJNE

WATYX

Hurtownia
Kwidzyn, ul. Sportowa 6
(Stadion Miejski), tel. 41-37

Czynna od godz. 8.00 do 16.00
Soboty od 8.00 do 12.00

Poleca w ciągłej sprzedaży atrakcyjną
odzież i bieliznę dla dzieci, młodzieży
i dorosłych, pochodzenia zagranicznego,
w około 250 wzorach.

Przy zamówieniach większej ilości -
korzystne warunki płatności i
dostawa własnym transportem.

Zapraszamy!!!

P.H. "IMPET"
HURT
82-200 Malbork,
ul. Ogrodowa 17,
tel/fax (0-55) 20-29
pon. 8.00 - 18.00,
sob. 8.00 - 14.00

Oferuje art:
drogerijne: kosmetyki markowe, pampersy, chemia gosp.
szkolne: włoskie zeszyty, pióra, długopisy i inne
pończosznice: rajstopy, skarpetki krajowe i zagraniczne
odzież i bielizna zachodnia
znicze i lampiony
golarki i nożyki GILLETTE
zabawki i ozdoby choinkowe

Uwaga! od 23.XI.91r.
zakupy w nowych magazynach.
ZAPRASZAMY:
atrakcyjne towary i ceny

**TYLKO W
SAMBORZE**

kupisz prawie wszystkie
materiały do budowy domu
oraz

maszyny dziewiarskie
OVERLOKI i STEBNÓWKI
firmy **PAFF**

Przyjmujemy wykonawstwo robót
ogólnobudowlanych.

TCZEW, ul. 30 Stycznia 44,
tel. 31-17-24, tlx 51-21-24

AGROMA

Malbork, ul. Wojska Polskiego 90 A
tel. 33-01, 33-02, 33-03, 31-85
tlx 057471, 057508, fax 3303

O F E R U J E w ciągłej sprzedaży,
po atrakcyjnych cenach
następujące materiały budowlane:

- cement i wapno workowane
- gwoździe budowlane
- szkło okienne grub. 3, 4, 5, (mm) w gat. I, II, III
- szkło wzorzyste - ornamentowe (białe i oranż)
- szkło czarne o grub. 6 (mm)
- lepek, papę izolacyjną i wierzchnią

INFORMUJEMY również, że przy
AGROMA działa Hurtownia Chemiczna
oferująca produkty chemii gospodarczej,
artykuły drogerijne i kosmetyki
(mydła, proszki, dezodoranty, świece,
znicze itp.) firm krajowych i zagranicznych np.
POLLENA..., **PALMOLIVE**,
JOHNSON, **HENKEL**, **KEEN** itd.
w cenach fabrycznych.
ZAPRASZAMY DO 8.00 DO 15.00.

**FIRMA
HANDLOWA**

82-200 Malbork
ul. Solskiego 10
tel/fax 20-59

HURTOWNIA

Oferuje:

- owoce cytrusowe
- słodycze
- alkohole
- art. spożywcze
- kasety video
- wyroby Krosniewskich Hut Szkła

SZYBKO - TANIO - SOLIDNIE

Appal-co

Przedsiębiorstwo Zaopatrzeniowe
Rusocin k/Pruszcza Gdańskiego, tel. 82-37-09

OFERUJE:

- Silniki samochodowe i ciągnikowe
S-21, S-359, C-330, C-360, Perkins.
- Zespoły wymiennicze (zawieszenia,
mosty, skrzynie itp.)
- Pompy wtryskowe, elementy
hydrauliczne, akumulatory ładowane,
narzędzia

**U NAS NAJTANIEJ
ZAPRASZAMY
EKSPRESOWE WYMIANY ZESPOŁÓW**

WYDAWNICTWO POMORSKIE
AGENCJA REKLAMOWO - PROMOCYJNA

Zatrudni akwizytorów reklam z terenu
województw gdańskiego i elbląskiego.
Oferty prosimy kierować na adres:
83-110 Tczew, ul. Lipowa 5/6, tel. (0-69) 31-10-44

PIĄTEK 06.12

MUSIC TELEVISION

07.00 Awake On The Wildside - Rebecca de Ruvo 11.00 The Big Picture - Ray Cokes 11.30 MTV's US Top 20 Video Countdown 13.30 XPO - Sonya Saul 14.00 VJ Ray Cokes 17.00 Yo! MTV Raps 18.00 Tydzień w roku 18.30 The Big Picture - Ray Cokes 19.00 MTV's Braun European Top 20 - Pip Dann 21.00 Saturday Night Live 22.00 Party Zone 01.00 VJ Kristiane Backer 03.00 Noce video

MUSIC TELEVISION

07.00 Awake On The Wildside - Rebecca de Ruvo 11.00 The Big Picture - Ray Cokes 11.30 MTV's US Top 20 Video Countdown 13.30 XPO - Sonya Saul 14.00 VJ Ray Cokes 17.00 Yo! MTV Raps 18.00 Tydzień w roku 18.30 The Big Picture - Ray Cokes 19.00 MTV's Braun European Top 20 - Pip Dann 21.00 Saturday Night Live 22.00 Party Zone 01.00 VJ Kristiane Backer 03.00 Noce video

PRO 7

08.20 Muppet Show 08.45 Mein lieber Biber - serial 09.10 Mork von Ork - serial 09.35 Barney Miller - serial 10.00 Bill Cosby Show - serial 10.25 M.A.S.H. - serial 11.00 Hardcastle & McCormick - serial 11.50 Klein Erna auf dem Jungfrausteig - kom. RFN 13.25 Lata dźwiękowskie - film dok. 14.25 Der furchtlose Rebell - franc.-wł. film fab. 16.25 Ein gesegnetes Team - serial 17.30 Romeo i Julia - film w. dia. młodzieżowy 19.25 Bill Cosby Show - serial 20.00 Wiadomości 20.15 Królowie słońca - przyg. film USA 22.30 człowiek bez nerwów - sens. film USA 00.15 Ulice San Francisco - serial 00.25 M.A.S.H. - serial 01.50 Trio Internal - thriller 03.40 Perry Mason - serial 04.30 Wiadomości 04.40 Der Leichendieb - horror USA

PRO 7

07.50 Trick 7 - serial rys. 08.35 Mister Ed - serial 09.00 Die Baeren sind los - serial 09.25 Jane i Kathleen - serial 10.15 Tydzień mil kurzu - serial 11.15 Cala duża klasa - serial 11.40 Barney Miller - serial 12.05 Ein Fall fuer professor Chase - serial 12.55 Perry Mason - serial 13.55 Trick 7 - serial rys. 14.50 Wesoly wedrownik - niem. film fab. 16.40 Hart aber herzlich - serial 17.30 Trick 7 - serial rys. 19.25 Bill Cosby Show - serial 20.00 Wiadomości 20.15 Klein Erna auf dem Jungfrausteig - kom. RFN 22.10 Ulice San Francisco - serial 23.15 Trio Internal - thriller 01.10 M.A.S.H. - serial 01.35 Specia Squad - serial 02.35 Bonnie and Clyde - film sens. 04.20 Wiadomości 04.30 The Champions - serial

RTL PLUS

08.30 Showlady 09.00 Aniol porwaca - serial 09.45 Reich und Schoen - serial 10.10 Wysig ze smiercia - serial 11.00 Showlady 11.25 Dzia ka róża - serial 12.10 Delvecchio - serial 13.00 Jeden ojciec za duzo - serial 14.20 Historia Springfieldów - serial 15.05 Klan wikow - serial 15.50 Chips - serial 16.40 Riskant 17.10 Der Preis ist heiss - show 18.00 Dzia ka róża - serial 18.45 Wiadomości 19.20 Eskadra 214 nad Pacyfikiem - serial 20.15 Airwolf - serial 21.10 Tajemnice Twin Peaks - serial 22.10 Gwizdek - mag. pikarski 23.05 Tutti Frutti - show 23.55 Wiadomości 00.05 Mitternachtsstrip 00.10 Catherine: Augen der Lust - erotyk RFN 01.50 Zorro gegen Maciste - western wł. 03.10 Fra Diavolo - kom. USA 04.40 Duell im Sattel - western USA

RTL PLUS

08.30 Showlady 09.00 Aniol porwaca - serial 09.45 Reich und Schoen - serial 10.10 Wysig ze smiercia - serial 11.00 Showlady 11.25 Dzia ka róża - serial 12.10 Delvecchio - serial 13.00 Jeden ojciec za duzo - serial 14.20 Historia Springfieldów - serial 15.05 Klan wikow - serial 15.50 Chips - serial 16.40 Riskant 17.10 Der Preis ist heiss - show 18.00 Dzia ka róża - serial 18.45 Wiadomości 19.20 Eskadra 214 nad Pacyfikiem - serial 20.15 Airwolf - serial 21.10 Tajemnice Twin Peaks - serial 22.10 Gwizdek - mag. pikarski 23.05 Tutti Frutti - show 23.55 Wiadomości 00.05 Mitternachtsstrip 00.10 Catherine: Augen der Lust - erotyk RFN 01.50 Zorro gegen Maciste - western wł. 03.10 Fra Diavolo - kom. USA 04.40 Duell im Sattel - western USA

PRO 7

08.35 Muppet Show 09.00 Die Spielerin - film fab. USA 10.10 Bill

Cosby Show - serial 10.40 M.A.S.H. - serial 11.05 Ein gesegnetes Team - serial 12.00 W świecie dzikich zwierząt - film dok. 12.50 Romeo i Julia - film w. dia. 14.35 Drillinge an Board - kom. RFN 16.10 Hardcastle & McCormick - serial 17.20 Top Job - kryminal w. hiszp. 19.25 Bill Cosby Show - serial 20.00 Wiadomości 20.15 Der musikalische Mord - kryminal USA 22.20 Ulice San Francisco - serial 23.10 Unheimliche Schattentlichter - horror USA 01.10 Night court 01.35 Kobra - serial 02.25 Wiadomości 02.35 Ein Web wie der Satan - film fab. 04.15 Die Spielerin - film USA

RTL PLUS

08.00 Li-La-Launebaer - prog. dla dzieci 09.30 Der Wauzi-Film - film rys. USA 11.00 Tydzień z Geertem Gerbesem-Muellerem 12.00 Coach - serial 12.35 Major Dad - serial 13.05 Stille Zeit 13.40 Rodzina Munsterów - serial 14.05 Bibel Quiz 15.05 Marli - film fab. RFN 16.45 Kilometr 330 - muzyka ludowa 17.50 Odyntador d'Wespahl - serial 18.45 Wiadomości 19.10 Dzień jak jeden inny - quiz podrozniczy 20.15 Buddy haut den Lukas - kom. wł. 21.50 Spiegel TV - magazyn 22.30 Prime Time - show 22.45 Zamek Pompon Rouge - serial 23.15 Playboy Late Night - serial 00.15 Positive I.D. - film fab. USA

SCREENSPORT

08.00 Kregle 09.00 Sporty wodne 09.30 Eurobics 10.00 Golf - Sun City 11.00 Bilard - mistrzostwa swiata 13.00 European Truck Festival '91 14.00 Zawodowy boks 16.00 Golf - Sun City 18.00 Sporty zimowe - zjazd mezczyzn 18.30 Revs - sporty motorowe w Anglii 19.00 Go - mag. sportow motorowych 20.00 Formula 3000 - mistrzostwa Japonii 20.30 Boks tajlandzki 22.00 Formula 1 - omowienie sezonu 23.00 Golf - Sun City 00.00 Zeglarstwo 00.30 Koszykowska amerykanska - liga NBA (Indiana - Detroit)

PNONIEDZIALEK 09.12

MUSIC TELEVISION

07.00 Awake On The Wildside - Rebecca de Ruvo 10.00 VJ Paul King 13.00 VJ Simone 16.00 Wielkie hity - Paul King 17.00 Raport Coca-Cola 17.15 MTV At The Movies - Pip Dann 17.30 MTV News At Night 17.45 3 From 1 18.00 MTV Prime 19.00 Yo! MTV Raps Today 19.30 Dial MTV 20.00 VJ Ray Cokes 22.00 Wielkie hity 23.00 Raport Coca-Cola 23.15 MTV At The Movies 23.30 MTV News At Night 23.45 3 From 1 00.00 MTV's Post Modern - Pip Dann 02.00 VJ Kristiane Backer 03.00 Noce video

PRO 7

07.45 Trick 7 - serial rys. 08.35 Richmond Hill - serial 09.25 Address - serial 10.20 Tydzień mil kurzu - serial 11.15 Ein Grieche erobert Chicago - serial 11.40 Bill Cosby Show - serial 12.10 Hart aber herzlich - serial 13.00 Der musikalische Mord - kryminal USA 14.40 Trick 7 - serial rys. 15.35 Automan - serial 16.30 Cala duża klasa - serial 17.00 Ein Colt fuer alle Faelle - serial 17.55 Trick 7 - serial rys. 20.00 Wiadomości 20.15 Szpieg jak my - kom. szpiegowska USA 22.20 Der Nachtfalke - serial 23.20 Catherine and Co. - erotyk franc.-wł. 01.15 Ulice San Francisco - serial 02.15 Czlowiek bez nerwów - sens. film USA 03.50 Wiadomości 04.00 Hitchcock - serial

RTL PLUS

08.35 Muppet Show 09.00 Die Spielerin - film fab. USA 10.10 Bill

08.30 Showlady 09.00 Aniol porwaca - serial 09.45 Reich und Schoen - serial 10.10 Wysig ze smiercia - serial 11.00 Showlady 11.25 Dzia ka róża - serial 12.10 Delvecchio - serial 13.00 Jeden ojciec za duzo - serial 14.20 Historia Springfieldów - serial 15.05 Klan wikow - serial 15.50 Chips - serial 16.40 Riskant 17.10 Der Preis ist heiss - show 17.45 Sternaler - quiz 18.00 Dzia ka róża - serial 18.45 Wiadomości 19.15 Das A-Team - serial 20.15 Szeff - serial 21.15 Kto jest moja kobieta? - film fab. USA 22.55 Magzyn kulturalny 23.25 Magzyn dla mezczyzn 23.50 Aktualności 00.00 Ulica zla - horror USA 01.35 Alfred Hitchcock przedstawia - serial

SCREENSPORT

08.00 Eurobics 08.30 Kregle 09.00 Formula 3000 - mistrzostwa Japonii 09.30 Amerykanski football: mecz Army - Navy 10.30 Eurobics 11.00 Sporty motorowe 12.00 Boks tajlandzki 13.30 Wysig konie 14.00 European Truck Festival '91 15.00 Eurobics 15.30 Kregle 16.00 Argentyska pilka nozna 17.00 Sporty wodne 17.30 Sport Special 18.00 Golf - Sun City 19.00 Go - mag. sportow motorowych 20.00 Sporty motorowe w Anglii 20.30 Formula 1 - film dok. 21.00 Sporty zimowe - zjazd mezczyzn 21.30 Zawodowy boks amerykanski 23.00 Hiszpańskie gole 23.30 Kick boxing 00.00 Bilard - mistrzostwa swiata

WTOREK 10.12

MUSIC TELEVISION

07.00 Awake On The Wildside - Rebecca de Ruvo 10.00 VJ Paul King 13.00 VJ Simone 16.00 Wielkie hity - Paul King 17.00 Raport Coca-Cola 17.15 MTV At The Movies 17.30 MTV News At Night 17.45 3 From 1 18.00 MTV Prime 19.00 Yo! MTV Raps Today 19.30 Dial MTV 20.00 VJ Ray Cokes 22.00 Wielkie hity 23.00 Raport Coca-Cola 23.15 MTV At The Movies 23.30 MTV News At Night 23.45 3 From 1 00.00 MTV's Post Modern - Pip Dann 02.00 VJ Kristiane Backer 03.00 Noce video

PRO 7

07.30 Trick 7 - serial rys. 08.15 Automan - serial 09.05 Palmestown - serial 09.55 Tydzień mil kurzu - serial 10.50 Cala duża klasa - serial 11.15 Night court 11.45 Ein Colt fuer alle Faelle - serial 12.35 Der furchtlose Rebell - franc.-wł. film fab. 14.35 Trick 7 - serial rys. 15.30 Air Force - serial 16.25 Cala duża klasa - serial 16.55 Tennis, uderzenie i kanony - serial 17.55 Trick 7 - serial rys. 20.00 Wiadomości 20.15 Drei Man und einen Boot - kom. austr.-RFN 22.15 City Heat - sens. film USA 00.00 Kobra - serial 01.15 Top Job - kryminal 02.55 Wiadomości 03.05 Unwahrscheinliche Geschichten - serial 03.30 Catherine and Co. - erotyk franc.-wł.

RTL PLUS

08.30 Showlady 09.00 Aniol porwaca - serial 09.45 Reich und Schoen - serial 10.10 Wysig ze smiercia - serial 11.00 Showlady 11.25 Dzia ka róża - serial 12.10 Delvecchio - serial 13.00 Jeden ojciec za duzo - serial 14.20 Historia Springfieldów - serial 15.05 Klan wikow - serial 15.50 Chips - serial 16.40 Riskant 17.10 Der Preis ist heiss - show 17.45 Sternaler - quiz 18.00 Dzia ka róża - serial 18.45 Wiadomości 19.15 Knight Rider - serial 20.15 Kojak: Gefaehrliche Gier - kryminal USA

22.00 Explosiv - magazyn 22.55 L.A. Law - serial 23.50 Aktualności 00.00 10000 PS - sens. film USA 01.30 Alfred Hitchcock przedstawia - serial

SCREENPORT

08.00 Eurobics 08.30 Kregle 09.00 Sporty zimowe - zjazd mezczyzn 09.30 Sport w Francji 10.00 Zeglarstwo 10.30 Eurobics 11.00 Formula 1 - film dok. 12.00 Koszykowska amerykanska - liga NBA (Indiana - Detroit) 13.30 Revs - sporty motorowe w Anglii 14.00 Sporty motorowe 15.00 Eurobics 15.30 Kregle 16.00 Zeglarstwo 16.30 Zawodowy boks amerykanski 18.00 Formula 1 - podsumowanie sezonu 19.00 Hiszpańskie gole 19.30 Sport Special 20.00 Rugby - Puchar Swiata (Anglia - Nowa Zelandia) 21.00 Europejska koszykowska 22.00 Zawodowy boks 00.00 Bilard - zawody w Szwecji

ŚRODA 11.12

MUSIC TELEVISION

07.00 Awake On The Wildside - Rebecca de Ruvo 10.00 VJ Paul King 13.00 VJ Simone 16.00 Wielkie hity 17.00 Raport Coca-Cola 17.15 MTV At The Movies 17.30 MTV News At Night 17.45 3 From 1 18.00 MTV Prime - Pip Dann 19.00 Yo! MTV Raps Today 19.30 Dial MTV 20.00 VJ Ray Cokes 22.00 Wielkie hity 23.00 Raport Coca-Cola 23.15 MTV At The Movies 23.30 MTV News At Night 23.45 3 From 1 00.00 MTV's Post Modern - Pip Dann 02.00 VJ Kristiane Backer 03.00 Noce video

PRO 7

07.45 Trick 7 - serial rys. 08.35 Air Force - serial 09.25 Dom w Eaton Place - serial 10.20 Tydzień mil kurzu - serial 11.15 Cala duża klasa - serial 11.40 Ein Grieche erobert Chicago - serial 12.05 Tennis, uderzenie i kanony - serial 13.00 Drei Man und einen Boot - komedia 14.35 Trick 7 - serial rys. 15.30 Mister Ed - serial 16.00 Mój przyjaciel Ben - serial 16.30 Cala duża klasa - serial 17.00 Agenka z sercem - serial 17.55 Trick 7 - serial rys. 20.00 Wiadomości 20.15 Das brennende Bett - film fab. USA 22.20 Spenser - serial 23.20 True Stories - film fab. USA 00.50 Wiadomości 01.00 Der Nachtfalke - serial 02.00 Ein Web wie der Satan - franc.-wł. film fab. 03.35 Wiadomości 03.45 Hitchhiker - serial 04.10 Der Naechte der Wuergerin - horror ang.

RTL PLUS

08.30 Showlady 09.00 Aniol porwaca - serial 09.45 Reich und Schoen - serial 10.10 Wysig ze smiercia - serial 11.00 Showlady 11.25 Dzia ka róża - serial 12.10 Delvecchio - serial 13.00 Jeden ojciec za duzo - serial 14.20 Historia Springfieldów - serial 15.05 Klan wikow - serial 15.50 Chips - serial 16.40 Riskant 17.10 Der Preis ist heiss - show 17.45 Sternaler - quiz 18.00 Dzia ka róża - serial 18.45 Wiadomości 19.15 Melodie ojezyny 21.15 Thomas Gottschalk Show 22.15 Stern TV - magazyn 22.50 Der flotte Dreier - porady seksualne 23.20 Benny Hill Show 23.50 Wiadomości 00.00 Dead Point Sunset Strip - sens. film USA 01.20 Alfred Hitchcock przedstawia

SCREENSPORT

08.00 Eurobics 08.30 Kregle 09.00 Hiszpańskie gole 09.30 Sport w Francji 10.00 Zeglarstwo 10.30 Eurobics 11.00 Europejska

koszykowska 12.00 Bilard 14.00 Go - magazyn sportow motorowych 15.00 Eurobics 15.30 Kregle 16.00 Zeglarstwo 16.30 Boks tajlandzki 18.00 Supercross w San Jose 19.00 Amerykanski football: mecz Army - Navy 20.00 Rugby - Puchar Swiata (Australia - Argentyna i Francja - Rumunia) 21.00 Formula 3000 - mistrzostwa Japonii 22.00 Golf - US PGA 23.00 Golf Report 23.10 Sporty zimowe - zjazd mezczyzn 23.40 Boks tajlandzki

CZWARTEK 12.12

MUSIC TELEVISION

07.00 Awake On The Wildside - Rebecca de Ruvo 10.00 VJ Paul King 13.00 VJ Simone 16.00 Wielkie hity - Paul King 17.00 Raport Coca-Cola 17.15 MTV At The Movies 17.30 MTV News At Night 17.45 3 From 1 18.00 MTV Prime 19.00 Yo! MTV Raps Today 19.30 Dial MTV - Rebecca de Ruvo 20.00 VJ Ray Cokes 22.00 Wielkie hity 23.00 Raport Coca-Cola 23.15 MTV At The Movies 23.30 MTV News At Night 23.45 3 From 1 00.00 MTV's Post Modern 02.00 VJ Kristiane Backer 03.00 Noce video

PRO 7

07.40 Trick 7 - serial rys. 08.25 Mister Ed - serial 08.50 Mój przyjaciel Ben - serial 09.20 Waltonowie - serial 10.15 Tydzień mil kurzu - serial 11.15 Cala duża klasa - serial 11.40 Alice - serial 12.05 Agenka z sercem - serial 12.55 Das brennende Bett - film fab. USA 14.35 Trick 7 - serial rys. 15.30 Mister Ed - serial 16.00 Die Baeren sind los - serial 16.30 Cala duża klasa - serial 17.00 Ein Fall fuer Professor Chase - serial 17.55 Trick 7 - serial rys. 20.00 Wiadomości 20.15 Rolko-mando - film sens. USA 22.30 Specia Squad - serial 23.25 Die Kaspierer - przygod. film USA-hiszp. 01.05 Wiadomości 01.15 Spenser - serial 02.00 Wiadomości 02.10 True Stories - film fab. USA 03.50 Unwahrscheinliche Geschichten - serial 04.15 Die Stimme der Sehnsucht - film fab. USA

RTL PLUS

08.30 Showlady 09.00 Aniol porwaca - serial 09.45 Reich und Schoen - serial 10.10 Wysig ze smiercia - serial 11.00 Showlady 11.25 Dzia ka róża - serial 12.10 Delvecchio - serial 13.00 Jeden ojciec za duzo - serial 14.20 Historia Springfieldów - serial 15.05 Klan wikow - serial 15.50 Chips - serial 16.40 Riskant 17.10 Der Preis ist heiss - show 17.45 Sternaler - quiz 18.00 Dzia ka róża - serial 18.45 Wiadomości 19.15 21 Jump Street - serial 20.15 Mini Play-back Show 21.15 Zamek Pompon Rouge - serial 22.15 Hasenjaed II - komedia izraelska 23.50 Wiadomości 00.00 Glinzerend Asphalt - thriller USA 01.35 Alfred Hitchcock przedstawia

SCREENSPORT

08.00 Eurobics 08.30 Kregle 09.00 Revs - sporty motorowe w Anglii 09.30 Golf - US PGA 10.30 Eurobics 11.00 Supercross w San Jose 12.00 Zawodowy boks 14.00 Formula 3000 - cmowienie sezonu 15.00 Eurobics 15.30 Kregle 16.00 Zeglarstwo 16.30 Jeddztwo 17.30 Sporty motorowe w Belgii 18.00 European Truck Festival '91 19.00 Argentyska pilka nozna 20.00 Rugby - Puchar Swiata (Szkocja - Japonia i Fidzi - Kanada) 21.00 Magazyn narciarski 22.00 Hiszpańska pilka nozna: mecz Espanol - Real Madryt 23.30 Golf Report 23.40 Golf w Australii

KWADROTEX

PRZEDSIĘBIORSTWO PHU spółka z o. o.

TO HURT I DETAL

przemysłowy:

- konfekcja
- dziewiarstwo
- wykładziny i dywany,
- tkaniny obiclowe
- sprzęt RTV i AGD
- Odkuskie naczynia
- emalowane
- samochody marki
- SKODA FAVORIT

szeregi asortyment towarow przemysłowych w placówkach detalicznych D. H. JURAND Malbork oraz sklep przemysłowy w Tczewie, przy ul. Dąbrowskiego 2

62-200 Malbork ul. Kołtuński 44/45 tel. 29-30 dział sprzedaży

TO JEST TO!

PROGRAM TVP

PIĄTEK 06.12

PROGRAM 1

08.00 Wiadomości poranne
08.10 Dzień dobry
09.10 Domowe przedszkole
09.35 Szkoła dla rodziców
10.00 "Bill Cosby Show"
11.50 Wiadomości
12.00 Telewizja edukacyjna
12.00 Agroszkola
12.20 Agroszkola
12.30 Bogowie, ludzie i zwierzęta - film dokum.
13.00 Eko - Lego
13.25 Nerwice
13.50 Religie i kościoły w Polsce
14.45 Być tutaj - Kim jestem?
15.10 Telewizja edukacyjna
15.30 Uniwersytet nauuczycielski
16.00 Studio 7 proponuje
16.15 Program dla najmłodszych: Ciuchcia
17.05 Język angielski - lekcja (40)
17.15 Teleexpress
17.35 Prawo prawa
17.45 Łoża - mag. teatralny
18.10 "Bill Cosby Show"
18.35 Raport
19.00 Reflex
19.15 Bouli
19.30 Wiadomości
20.10 "Magnat prasowy" (2)
21.05 ABC ekonomii
21.10 Polskie ZOO
21.20 Zespół publicystyki "Zapis" przedstawia...
22.00 Rockowy karnawał w Rio (1)
23.10 Wiadomości wieczorne
23.30 "Siódemka" w "Jedynce"
24.00 Jutro w programie
00.05 Noc z gwiazdami - program rozrywkowy ze Szczecina

PROGRAM 2

07.30 Panorama
07.35 Rano
08.10 "Lucky Luke"
08.35 Telewizja biznes
08.55 Świat kobiet
09.25 "Pokolenia"
09.45 Rano
10.00 CNN - Headline News
10.10 Język angielski (40)
16.25 Powitanie
16.30 Panorama
16.40 "Pokolenia"
17.05 Dookoła świata
17.30 - 21.00 Programy telewizji regionalnej
21.00 Panorama
21.20 Sport
21.30 "Przygody dobrego wojaka Szwajka" (9) - serial
22.30 Obrazy, słowa, dźwięki
23.30 Gwiazdy polskiego rocka (2)
24.00 Panorama

SOBOTA 07.12

PROGRAM 1

07.30 Program dnia
07.35 "Wszystko o działce"
08.00 Wiadomości poranne
08.10 "Rynek - agro"
08.40 "Na zdrowie"
09.00 "Ziamo"

PROGRAM 1

09.25 "5-10-15"
10.30 Język angielski dla dzieci - lekcja (41)
10.35 "Wojownicze żółwie Ninja"
10.55 "Honorowy kodeks oficerski"
11.20 Telewizyjny Koncert Zyczeń
11.50 Wiadomości
12.00 Wędrowniki dalekie i bliskie
12.30 Niezmary "Grunwald" - reportaż
12.40 "My i świat"
13.00 "Siódemka" w "Jedynce"
14.00 "Kacze opowieści"
15.15 "Czas rodzin"
15.45 "Kto się boi szkoły"
16.25 W kręgu sztuki - reportaż
16.55 Katolicki magazyn młodych
17.15 Teleexpress
17.35 "Butik"
18.00 Program publicystyczny
18.25 "Detektyw w sutannie"
19.15 "Domel"
19.30 Wiadomości
20.00 "Polskie ZOO"
20.10 "Luzjiana" (3)
21.55 Sportowa sobota
22.25 "Marsjanin w hurtowni, czyli trzeci oddech kaczuchy - program rozrywkowy
22.55 Wiadomości wieczorne
23.20 "Spisek" - dramat obyczajowy prod. ang.

PROGRAM 2

07.30 Panorama
07.35 "Kaliber 91"
08.00 "Ulica Sezamkowa"
09.00 Magazyn Telewizji Śniadaniowej
09.30 "Ona" - mag. kobiecej
10.00 CNN - Headline News
10.10 Magazyn Telewizji Śniadaniowej
10.40 "Tacy sami"
11.00 Polska Kronika Filmowa
11.10 Akademia Polskiego Filmu: "Osmy dzień tygodnia"
12.40 "Przecież to znamy" - program
13.00 "Beczenna przyroda"
13.30 "Klub Yuppies?"
14.00 "Video - junior"
14.30 Studio Sport
15.20 Program dnia
15.25 "Vademecum teatromana"
16.00 "6 z 49" - teleturniej
16.25 Losowanie zakładów gier liczbowych totalizatora sportowego
16.30 Panorama
16.40 "Nocni grabarze" (2)
17.30 "Jesonowie"
18.00 Program lokalny
18.30 "Wielka gra" - teleturniej
19.20 Festiwal WRO'91
19.30 Galeria "Dwójki"
20.00 Panipaci Witolda Rowickiego
21.00 Panorama
21.20 "Słowo na niedzielę"
21.25 "Bez znieczulenia"
21.50 "Prawdziwy bohater" (2)
22.50 Klub jazzowy "Dwójki"
24.00 Panorama

NIEDZIELA 08.12

PROGRAM 1

07.55 Program dnia
08.00 "Tydzień"
09.00 "Teleranek"
10.00 Język angielski dla dzieci - lekcja (42)
10.05 "Chłopiec z Andromedy"
10.30 "Al kibla - kierunek na Mekkę" (12-ost.)
11.00 "Notowania"
11.25 Telewizyjny Koncert Zyczeń
11.55 "Ściśle jawne"
12.20 Teatr dla dzieci: "Największy krasnal świata"
13.15 "W Patagonii i Ziemi Ognistej" - film dokum.
13.45 "Alfabet komedianów" - Magdalena Zawadzka
14.25 "Telewizjer"
14.45 "Cena strachu" - film fab. prod. franc.
17.15 Teleexpress
17.35 "Dziennikarze ujawniają"
18.10 "Synowie i córki"
19.00 "Gumisie"
19.30 Wiadomości
20.10 "Rzyzykant" (6)
21.00 Sportowa niedziela
21.20 "7 dni - świat"
21.50 Republika i Obywatel GC, cz. 1
22.55 Wiadomości wieczorne
23.15 "Ja, Kantor" - program

PROGRAM 2

07.30 "Przegląd tygodnia"
08.00 "Ulica Sezamkowa"
09.00 "Rzyzykant" (6)
09.50 Powitanie
10.00 CNN - Headline News
10.10 "Magazyn przechodnia"
10.20 Program lokalny
10.50 "Wspólnota w kulturze"
11.20 Podróże w czasie i przestrzeni: "Cudowna planeta" (1)
12.20 "Animals" - mag. ekologiczny
13.00 Express dimanche
13.15 "100 pytań do..."
13.55 "Daktari" - serial prod. USA
14.45 "Rebusy" - teleturniej
15.05 "Niewidzialne... nieuchwytnie... nieznanne" - Tadeusz Kantor
15.15 Festiwal WRO'91
16.00 "Dziś są moje urodziny" - Tadeusz Kantor
16.15 Program dnia
16.30 Panorama
16.40 "Za chwilę dalszy ciąg programu"
17.10 Studio sport
18.00 "Blizy świata"
19.00 Losowanie Mistrzostw Świata w piłce nożnej
20.00 Przeboje Bogusława Kaczyńskiego
21.00 Panorama
21.20 "Spóźniony bohater" - dramat wojenny prod. USA
23.30 "Jazzowe talenty"
24.00 Panorama

PROGRAM 2

07.30 "Przegląd tygodnia"
08.00 "Ulica Sezamkowa"
09.00 "Rzyzykant" (6)
09.50 Powitanie
10.00 CNN - Headline News
10.10 "Magazyn przechodnia"
10.20 Program lokalny
10.50 "Wspólnota w kulturze"
11.20 Podróże w czasie i przestrzeni: "Cudowna planeta" (1)
12.20 "Animals" - mag. ekologiczny
13.00 Express dimanche
13.15 "100 pytań do..."
13.55 "Daktari" - serial prod. USA
14.45 "Rebusy" - teleturniej
15.05 "Niewidzialne... nieuchwytnie... nieznanne" - Tadeusz Kantor
15.15 Festiwal WRO'91
16.00 "Dziś są moje urodziny" - Tadeusz Kantor
16.15 Program dnia
16.30 Panorama
16.40 "Za chwilę dalszy ciąg programu"
17.10 Studio sport
18.00 "Blizy świata"
19.00 Losowanie Mistrzostw Świata w piłce nożnej
20.00 Przeboje Bogusława Kaczyńskiego
21.00 Panorama
21.20 "Spóźniony bohater" - dramat wojenny prod. USA
23.30 "Jazzowe talenty"
24.00 Panorama

PONIEDZIAŁEK 09.12

PROGRAM 1

13.25 Wiadomości
13.35 - 16.00 Telewizja edukacyjna na zaprasza
13.35 Język francuski (12)
14.15 Język niemiecki (14)
14.50 Język angielski (14)
15.30 Uniwersytet nauuczycielski
16.00 Studio 7 proponuje
16.15 "Luz"
17.15 Teleexpress
17.35 "Rock-express"
17.55 Sportowy hit
18.05 "Kraje, narody, wydarzenia"

PROGRAM 2

18.45 "Alf"
19.15 "Reksio"
19.30 Wiadomości
20.10 Teatr Telewizyjny - "Spacer w lesie"
21.40 "ABC ekonomii"
21.50 "Człowiek ze stu dni" - film dokum.
22.40 Grał i śpiewał najgłośniej w Polsce, czyli jak to z "Czerwonymi Gitarami" było
23.35 Wiadomości wieczorne
23.45 "Lenin na dobranoc" - "Omyłka"
23.55 BBC - World Service

WTOREK 10.12

PROGRAM 1

08.00 Wiadomości poranne
08.10 "Dzień dobry"
09.10 "Domowe przedszkole"
09.35 "Gotowanie na ekranie"
10.00 "Lalka" (4) - serial TP
11.50 Wiadomości
12.00 - 16.00 Telewizja edukacyjna na zaprasza
12.00 Agroszkola
12.30 "Dzień, w którym zmienił się wszechświat"
13.20 Fizyka
13.50 "Co, jak i dlaczego?"
14.00 Chemia
14.30 Teło-komputer
14.50 Przygody kapitana Remo
15.05 Sezam - mag. popularnonaukowy
15.20 "Świat chemii" (11)
15.50 Klub Młodych
16.00 Studio 7 proponuje
16.15 "Tik-tak" oraz "Banse - najsilniejszy niedźwiadek na świecie" (10-ost.)
17.05 Język angielski dla dzieci - lekcja (43)
17.15 Teleexpress
17.35 Narodziny firmy - program publicystyczny
18.00 "Family album"
18.20 "W Sejmie i Senacie"
18.35 "Królik Bugs przedstawia"
19.00 "Wywiad tygodnia"
19.15 "Pif i Herkules"
19.30 Wiadomości
20.10 Film fabularny
22.05 "ABC ekonomii"
22.15 "Sprawa dla reportera"
23.00 Wiadomości wieczorne
23.20 "Siódemka" w "Jedynce"
00.10 Poezja na dobranoc

PROGRAM 2

07.30 Panorama
07.35 "Rano"
08.00 Gazeta domowa
08.10 "Ulisses 31" - serial animowany prod. franc.
08.35 "Telewizja biznes"
08.55 "Świat kobiet"
09.25 "Pokolenia"
09.45 "Rano"
10.00 CNN - Headline News
10.10 Język niemiecki (11)
16.25 Powitanie
16.30 Panorama
16.40 "Pokolenia" - serial prod. USA
17.00 Losowanie zakładów gier

PROGRAM 1

08.35 "Telewizja biznes"
08.55 "Świat kobiet" - mag.
09.25 "Pokolenia" - serial prod. USA
09.45 "Rano"
10.00 CNN - Headline News
10.10 Język francuski (9)
10.40 Doktor Anatolij Kaszpirowski (powt. z 09.12)
16.25 Powitanie
16.30 Panorama
16.40 "Pokolenia" - serial prod. USA
17.05 Przegląd Kronik Filmowych
17.35 "Pod wspólnym dachem" (23)
18.00 Program lokalny
18.30 "Ciebie, Boga, wysławiamy..."
18.55 "Sztuka świata zachodniego" (11)
19.30 Język angielski (11)
20.00 "Non stop kolor" (1)
21.00 Panorama
21.20 Sport
21.30 "Ekspres reporterów"
22.00 "Non stop kolor" (2)
23.00 Alfred Nobel - program dokumentalny
23.20 "W cieniu pałacu"
24.00 Panorama

ŚRODA 11.12

PROGRAM 1

08.00 Wiadomości poranne
08.10 "Dzień dobry"
09.10 "Domowe przedszkole"
09.35 "Gielda pracy - giełda szans"
10.05 "Dynastia"
11.50 Wiadomości
12.00 - 16.00 Telewizja edukacyjna na zaprasza
12.00 Agroszkola
12.30 Spotkania z literaturą
12.55 Telewizyjny Słownik Biograficzny historii najnowszej
13.20 "Memento grudniowe - grudzień 1970"
14.00 Spotkania z literaturą
14.30 Wielkie spory Polaków
15.00 Wielka historia małych miast
15.30 Uniwersytet nauuczycielski
16.00 Studio 7 proponuje
16.15 "Wychowawca" (15)
16.40 "Samy o sobie"
17.15 Teleexpress
17.35 Bóg, diabeł i demony - reportaż
17.55 Klinika zdrowego człowieka
18.15 "Świat w oczach Lema"
18.30 "Rewizja nadzwyczajna"
18.55 "Zielona linia"
19.15 "Radkowe radości"
19.30 Wiadomości
20.10 "Dynastia"
21.05 "ABC ekonomii"
21.10 Studio temat
21.55 Studio sport
22.40 Wiadomości wieczorne
23.35 "Lenin na dobranoc"

PROGRAM 2

07.30 Panorama
07.35 "Rano"
08.00 Gazeta domowa
08.10 "Ulisses 31" - serial animowany prod. franc.
08.35 "Telewizja biznes"
08.55 "Świat kobiet"
09.25 "Pokolenia"
09.45 "Rano"
10.00 CNN - Headline News
10.10 Język niemiecki (11)
16.25 Powitanie
16.30 Panorama
16.40 "Pokolenia" - serial prod. USA
17.00 Losowanie zakładów gier

CZWARTEK 12.12

PROGRAM 1

08.00 Wiadomości poranne
08.10 "Dzień dobry"
09.10 "Domowe przedszkole"
09.35 "Przyjemne z pożytecznym"
10.00 "Miller i Mueller" (6)
10.50 "Sto lat"
11.50 Wiadomości
12.00 - 16.00 Telewizja edukacyjna na zaprasza
12.00 Agroszkola
12.35 "Cudowna planeta" (1) - serial dokum. prod. japońskiej
13.40 "Ginąca przyroda"
14.10 Opowiadania książeczki Lila-vati
14.25 "Beczenna przyroda" (13)
15.00 "My dorobił"
15.30 Przechłody i morza - Yamuna
16.00 Studio 7 proponuje
16.15 "Kwant"
17.15 Teleexpress
17.35 "Telemuzak"
18.05 "Spin" - mag. popularnonaukowy
18.25 "Podróże do Polski"
18.45 Magazyn katolicki
19.15 "Dziwny świat kota Filemona"
19.30 Wiadomości
20.10 "Miller i Mueller" (6-ost.)
21.10 "ABC ekonomii"
21.15 Program publicystyczny
21.35 "Pegaz"
22.05 "Czarne i białe" - widowisko publicystyczne
22.55 Wiadomości wieczorne
23.15 "Family album"

PROGRAM 2

07.30 Panorama
07.35 "Rano"
08.00 Gazeta domowa
08.10 "Lebski Harry"
08.35 "Telewizja biznes"
08.55 "Świat kobiet"
09.25 "Pokolenia"
09.45 "Rano"
10.00 CNN - Headline News
10.10 Język angielski (11)
16.25 Powitanie
16.30 Panorama
16.40 "Pokolenia"
17.05 Pół godziny "nowoczesności" - program
17.35 "Cudowne lata"
18.00 Program lokalny
18.30 Powrót do Europy - film dokum.
19.30 Język francuski (9)
20.00 Rewelacja miesiąca: Giacomo Puccini "Tryptyk" (1)
21.00 Panorama
21.20 Sport
21.30 "Tryptyk" (2, 3)
23.40 IV Międzynarodowy Konkurs Dyrigentów
24.00 Panorama
00.05 Pasma Hipermultimedialne

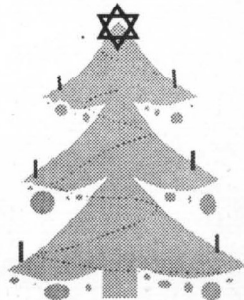

SERWIS GWARANCYJNY I POGWARANCYJNY

Biuro spółki i sprzedaż hurtowa
Tczew, ul. Rybacka 11, tel. 31-39-15 i tel./fax 31-39-86
Sprzedaż detaliczna
Tczew, Pl. Wolności 17, tel. 31-20-48
Kwidzyn, ul. Grudziądzka 1
Malbork, ul. Sienkiewicza 4

KUPUJ U NAS!

ELEKTRONIKA Z NASZYCH SKLEPÓW NAJLEPSZYM PREZENTEM POD CHOINKĘ!

PHP **brabork** Sp. z o.o.

ZAKŁAD BUDOWLANY KWIDZYN
ul. Lotnicza 2, 82-500 KWIDZYN
Tel. 42-62, fax. 45-92, ttx. 057712

PRZEBÓJ ZIMY 91/92

Sklep Firmowy ul. Toruńska 1, tel. 43-68

Oferuje rewelacyjne systemy ogrzewania pomieszczeń. Pod względem kosztów eksploatacji porównywalne tylko z ogrzewaniem gazowym.

Regulowana nastawa temperatury.

Grzejniki francuskiej firmy "AIRELEC" podbiły już Europę.

Teraz dotarły do Polski!
Firma "Brabork" jedyny dystrybutor na Polskę zaprasza do zakupów!

NIE PRZEGAP TEJ SZANSY

ZAKŁAD PRODUKCYJNO - USŁUGOWY
WYTWÓRNIĄ CHEMICZNA

WEchem

Oferuje do sprzedaży na wyjątkowo atrakcyjnych warunkach cenowych **SWAROŻYŃ**
Swarożyn, tel. 36-93-92
Gdańsk, tel. 32-24-81

- pastę do mycia rąk **Exblack**

PAMIĘTAJ U PRODUCENTA NAJTAŃNIEJ
ZAPRASZAMY!

Przedsiębiorstwo Handlu i Usług

ALFA

Malbork, ul. Mickiewicza 26

Zaprasza do sklepu meblowego przy ul. Mickiewicza 26 czynnego: poniedziałek, środa, czwartek w godz. 10.00 - 18.00 wtorek, piątek w godz. 9.00 - 17.00

POLECAMY:

Mebel Swarzędzkie
Zestawy tapicerskie
Kwiaty sztuczne
Dywany
Artykuły tapicerskie (skaj, pianka itp)
UWAGA!
Najtańsze w kraju
Jugosłowiańskie
tkaniny obiciowe

ADRO HURTOWNIA
ARTYKUŁÓW
ŚCIERNYCH I
TECHNICZNYCH

POLECA:

- tarcze do cięcia i szlifowania metali oraz betonu,
- ściernice płaskie i kształtowe (także do Lastrika),
- noże i pilniki do glazury,
- rękawice, ubrania i sprzęt ochronny.

A TAKŻE:

- przecinaki PSa-300
- nasadki tokarskie oraz nasadki sprężarki i do wiertarek,
- uniwersalne obrabiarki do drewna.

Zapraszamy od godz. 8.00 do 16.00

Tczew, ul. Chopina 12/13, tel. (069) 31-24-53

LOMBARD ELMIR

Oferuje na dogodnych warunkach pożyczki pieniężne pod zastaw przedmiotów.
Zapraszamy klientów od poniedziałku do piątku w godz. 12.00 - 17.00.
Tczew, ul. Okrzei 16 (ulica w dół od Placu Wolności), tel. 31-23-40.

**PRZEDSIĘBIORSTWO
USŁUGOWO
PRODUKCYJNE
BUDOWNICTWA**

Kwidzyn, ul. Kosciuszki 43/b, skr. poczt. 10, tel. 36-80, ttx 67-338 "ALFA"

Polecamy usługi w zakresie:

1. Projektowania
2. Kosztorysowania
3. Nadzórów
4. Wykonawstwa usług budowlanych:
  - remontowych
  - budowlano-montażowych
5. oraz:
  - mała architektura osiedlowa
  - konserwacja zieleni
  - roboty drogowe i chodniki

SECI GAZOWE, WODOCIĄGOWE,
CIEPŁOWNICZE, KANALIZACJA
SANITARNYCH I DESZCZOWYCH

- roboty instalacyjne i antykorozyjne
- montaż konstrukcji stalowych
- montaż instalacji przemysłowych i technologicznych

Spółka z o.o.

ALFA

SZYBKO - TANIO - SOLIDNIE

31-10-44

**S.P.T.P.
NOGAT**Malbork
ul. Koszykowa 1
tel. 29-88

Świadczymy
usługi
transportowe
na
przewozy
krajowe
i
międzynarodowe

OCZEKUJEMY
OFERT
WSPÓLPRACY

PHP **brabork** Sp. z o.o.

ZAKŁAD BUDOWLANY KWIDZYN
ul. Lotnicza 2, 82-500 KWIDZYN
Tel. 42-62, fax. 45-92, ttx. 057712

W związku z zaprzestaniem produkcji wprowadza wyprzedaż swoich wyrobów:

- fonia równoległa - 18 tys. zł.
- konwerter foni - 9 tys. zł.
- dekoder PAL - 50 tys. zł.
- transkoder SECAM - 80 tys. zł.

oraz podzespołów do produkcji w/w wyrobów.

Możliwość sprzedaży wysyłkowej za zaliczeniem pocztowym.

Przedsiębiorstwo
Kolportażowo - Handlowe

RUCH Ekspozytura

Starogard Gd., ul. Zieloną 14, tel. 236-64

Posiada
do wdzierżawienia
powierzchnie
magazynową 400 m,
ogrzewaną.

**Cena i warunki
do uzgodnienia.**

BUDOMEX KAMROWSKI I SYNOWIE

oferują:

najlepszą - najładniejszą - najtańszą
TAPICERKĘ MEBLOWĄ

Szczególnie polecamy wersalki dwuosobowe i jednoosobowe.
ZAPRASZAMY DO SALONU WYSTAWOWEGO
Starogard Gd., ul. Lubichowska 156.

DORAL

Kwidzyn, ul. Kamienna 13, tel. 46-21
 Bezpośredni importer wielu atrakcyjnych art. spożywczych zaprasza do swojej hurtowni przy ul. Kamiennej 13.
SZEROKA OFERTA ŚWIĄTECZNA PRZYJDZ, ZADZWOŃ, KUP
 Zapraszamy do współpracy.

FIRMA G & C

Spółka z o.o. w Kwidzynie
 Kupuje i sprzedaje nieruchomości
 Pośredniczy w ich obrocie
 Wyceni i zorganizuje przetarg
 Przyjmie zlecenie na zarząd nieruchomościami
 NASZE ODDZIAŁY:
 KWIDZYN, UL. CHOPINA 21 TEL. I FAX 40-51
 RAWA, UL. KOŚCIUSZKI 31 TEL. 25-67

IGA

Orunia, ul. Ptasia 5c
OFERUJE ODZIEŻ TAJLANDZKA, KOREAŃSKA, TURECKĄ I INDYJSKĄ.
CENY KONKURENCYJNE!!!
 TEL. 39-47-42

REKLAMA NA TELEFON (0-69) 31-10-44**Zakład Tworzyw Sztucznych**

Malbork, ul. Zamkowa 9

Poleca:

- rękawy foliowe o grubości i szerokości w/g zamówienia,
- worki foliowe w zakresie: od torebek po worki na cement,
- reklamówki foliowe kolorowe.

Pamiętajcie u producenta najtaniej!!!
ZAPRASZAMY!!!

HT**FIRMA HINC-TRADE**

import - export

handel hurtowy

Tczew, ul. Polna 1, tel./fax 311-141

OFERUJE:

art. AGD - pralki, zamrażarki, pralko-suszarki, odkurzacze i wiele innych artykułów renomowanych firm zachodnich

CZYNNE OD 8.00 DO 16.00

- buty (szeroka oferta) (dziecięca, meska, damska)
- wykładziny PCV import - konfekcja
- (27 500 zł. za m)
- skarpety, rajstopy - sprzęt sportowo-turystyczny
- (duży wybór) (duńskiej firmy HUMMEL)
- bielizna osobista - PHILIPS (sprzet AGD)

I WIELE INNYCH TOWARÓW**PRZEDSIĘBIORSTWO ZAGRANICZNE****M. Leier**

MALBORK Al. Wojska Polskiego 92, tel. 32-12
 ELBLĄG, tel. 28-585

Przedstawicielstwa

- Olsztyn - Świętajny, tel. (53) 192-002
- Elbląg - mgr K. Kwiatkowski, tel. 448-32
- Pruszcz Gd. - W. Maciążek, ul. Wasilewskiej 3
- Gdynia - inż. G. Dullek, ul. Grażyny 27, tel. (975) 44-12-34.

- pustaki stropy (belki i pustaki)
- nadproża
- dachówki
- płyty chodnikowe

GLIWICKIE PIECE GAZOWE C.O.

Oszczedne, tanie, niezawodne, nowoczesne.
 3 lata gwarancji, serwis producenta.
 Dostawa do domu, krótkie terminy.

Ogrzewana powierzchnia

Ogrzewana powierzchnia	Cena
110 m ²	3.000.000 zł.
180 m ²	3.300.000 zł.
250 m ²	3.900.000 zł.
320 m ²	4.600.000 zł.
370 m ²	5.250.000 zł.
430 m ²	5.950.000 zł.

oraz kształtki, zawory i armatura.

Zamowienia przyjmują punkty

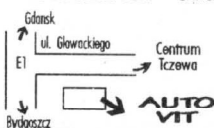
zgłoszeń producenta:

Tczew tel. 31-58-28

Malbork, ul. Saperow 18, tel. 29-74

AUTO - VIT

- SIKENS - mieszalnia farb,
- akcesoria lakiernicze (200 kolorow, spray),
- KOMISOWA sprzedaz samochodow i czesci samochodowych,
- doradztwo, posrednictwo, reklama (takze samochody powypadkowe),
- AUTOSERVICE - blacharstwo, lakiernictwo.

83-110 Tczew
 ul. Głowackiego 19
 tel. 31-03-26

LEZAJSK
 PIWO JASNE PEŁNE
 PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCYJNO-HANDLOWE
STARPOL
 83-200 Starogard Gd., ul. I Pułku Szwajczerów 6
HURTOWNIA PIWA

NASZA NOWA OFERTA DLA HURTOWNIKÓW I FIRM HANDLOWYCH

AKTUALNA OFERTA:

PIWO BUTELKOWE

1. Piwo "Tychy Gronie" 0,5l - 5.200,-
2. Piwo "Stein" Austria 0,5l - 7.100,-
3. Piwo "Okocim jasne pełne" - 4.800,-
4. Piwo "Okocim" - 5.300,-
5. Piwo "Schwechater" Austria - 6.500,-
6. Piwo "Martin" 0,5l - 6.200,-
7. Piwo "Heiman" 0,5l - 5.300,-
8. Piwo "Okocim Jubilat" 0,5l - 5.000,-
9. Piwo "Sambor" 0,5l - 5.000,-
10. Piwo "Wiking" 0,5l - 3.800,-
11. Piwo "Ratusz Poznański" 0,5l - 5.000,-
12. Piwo "Warka-Kazimierz Pułaski" 0,5l - 5.000,-

PIWO PUSZKOWE 0,33l

1. Piwo "Tatra Plus" Żywiec - 5.000,-
2. Piwo "Karkus" Żywiec - 5.000,-
3. Piwo "Żywiec Beer" - 5.000,-
4. Piwo "Okocim" 0,5l - 6.700,-
5. Piwo "Okocim jasne pełne" - 4.700,-
6. Piwo "Okocim Zagłoba" - 4.800,-
7. Piwo "Żywiec" - 4.200,-

NAPOJE

1. Sinalco Cola 1,5l - 8.000,-
2. Sinalco Citra 1,5l - 7.900,-

Piwo dostarczamy własnym transportem.
 Różnorodna oferta płatności.
 Terminowo. Szybko. Solidnie.

**DOGODNE WARUNKI SPRZEDAŻY
 ROZSĄDNE CENY
 czynna w godz. 8.00 - 16.00
 ZAPRASZAMY PRZEZ CAŁY ROKI**

OGŁOSZENIA DROBNE

c. d. ogłoszeń

Doskonały zespół muzyczny do wynajęcia (zabawy, wesela) Malbork 33-69.

Restauracja "ZBYSZKO" zaprasza do dwóch stołów bilardowych, codziennie od 9.00 - 23.00.
 Życzymy miłej zabawy

Thunacz przysięgły j. rosyjskiego Malbork tel. 23-89, 16.00 - 18.00

Gabinet stomatologiczny poniedziałki, środy 17.00-18.30, Malbork - Kaldowo ul. Ceglana 17.

Starogardzkie Zakłady Elekt-

rochemiczne "Elektron" ul. Kościuszki 112/114 informują o możliwości wynajmu parkingu strzeżonego na postój samochodu w okresie od 01.12.91 do 29.02.92 z odpłatnością 150.000,- zł miesięcznie. Podania prosimy kierować do Działu Transportowo-Gospodarczego nr 1 tel. 250-21 wew.130.

23 listopada w okolicach Starogardu zaginął pies rasy Rottweiler. Znaki szczególne: duży, czarny, zabiżniający się rana na przedniej lewej łapie. Pies chory. Wiadomość Nowa Wieś 65. Dla znalazcy nagroda finansowa.

Czyszczenie dywanów u klienta, tel. 258-26 Starogard

Skupuję stare meble, żyrandole, Starogard Gd. tel. 284-14

Producent artykułów chemicznych firmy Reichardt z Niemiec poszukuje odbiorców na terenie Polski. Kontakt tel. 28-000 Starogard Gd.

Firma z Niemiec poszukuje producenta palet typu Euro na eksport, oraz producenta wyrobów bursztynowych w srebrze, kontakt tel. 28-000 Starogard Gd.

Korepetycje z chemii. Tel. 246-19 Starogard Gd.

Malowanie, tapetowanie - solidnie i tanio, Tczew, tel. 31-40-87.

Używana odzież zachodnia - HURT-DETAL, godz. 9.00 - 15.00, sobota 9.00 - 13.00. RolMech, Tczew, ul. Rutkowskiego 37, tel. 31-65-53.

Zapraszamy na parking strzeżony, Tczew, ul. Rutkowskiego 37, tel. 31-65-53, teren spółki RolMech.

Angielski dla dzieci 8 - 11 lat, tylko 20 tys. zł. lekcja! Tczew, Al. Zwycięstwa 20/77.

NUMERY
KIERUNKOWE

Tczew (069)
Malbork (055)
Kwidzyn (0555)
Starogard Gd. (069)
Gdańsk (058)
Elbląg (050)

NIERUCHOMOŚCI

Domy, mieszkania, działki, inne nieruchomości, wynajem, zamiana, kupno, sprzedaż. Tczew, tel. 31-61-13.

Mieszkanie 49 m² tanio sprzedam ul. Królowej Jadwigi 3/15. Ogł. codziennie 18.00-19.00.

Sprzedam dom piętrowy, Tczew 31-21-08

M-4, Tczew, 3 pokoje, sprzedam, zdecydowanie, (3,3 mln/m²). Tel. 31-65-32

Zamienię mieszkanie M-3, stare budownictwo (II piętro, piec) na 2 kawalerki. Wiadomość: Tczew, ul. Chopina 26/7

Poszukuję garażu na okres zimy - płatne z góry. Tczew, tel. 31-54-32

Sprzedam mieszkanie 90m², ogrzewanie gazowe, telefon, garaż, ogródek. W rozliczeniu mieszkanie 2-pokojowe w nowym budownictwie I lub II p., na osiedlu Czyżykowo, względnie Śródmieście III. Tczew, ul. Bałdowska 13/3

Okazja! Pawilon usługowy - handlowy o powierzchni 54 m², działka 274 własność hipoteczna, cena 80 mln zł. Tczew, osiedle Śt. Staszycy ul. Pionierów. Proszę dzwonić po 17.00, tel. 0-58 82-29-40

Sprzedam dom, Szprudowo 10 kolo Gniewa

Sprzedam działkę budowlaną 962 m² za 37.000.000,- tel. 31-22-41, Tczew.

Sprzedam mieszkanie 52 m², Tczew - Suchostrzygi tel. 31-59-32 (cena wyjściowa 3,8 mln/m²)

Mieszkanie własnościowe 51,9 w Tczewie zamienię na m-2 w Starogardzie. Sprzedam garaż blaszany. Wiadomość, Nowe kier. tel. 0532 27-395

Wynajmę garaż na "malucha" Śródmieście. Tczew, tel. 31-37-84

Sprzedam w Tczewie tani mieszkanie 55 m² z garażem i ogrodem 370m² lub inne propozycje. Wiadomość "Bar Polonia", Różyny Gmina Paszółki

Sprzedam duży dom w Malborku. Cena do uzgodnienia. Wiadomość: W. Panfil Malbork, ul. Żymierskiego 55.

Wynajmę na pół roku umebowane mieszkanie. Malbork, Jaśminowa 6

Sprzedam pilnie dom pół bliźniaka nowe budownictwo. Malbork ul. Dąbrowskiego 27 - Piaski.

Sprzedam M-3 Malbork - Południe tel. 26-50.

Sprzedam komfortowe mieszkanie M-4, 62 m² z telefonem w Elblągu tel. 40 385 Elbląg

Poszukuję lokalu na prywatny gabinet lekarski. Wiadomość: Malbork ul. Jagiellońska 2/29 po 16.00.

Sprzedam pół domu z terenem pod rozbudowę. Tel. 24-80 od 8.00 do 13.30

Pomieszczenie 60 m² (hurtownia, magazyn) - wynajmę tel. grzeż.

31-41-17 godz. 14.00-20.00.

Sprzedam mieszkanie 48 m² (trzy pokoje) Tczew, ul. Rutkowskiego 57B/5. Wiadomość ul. Rejtana 45, tel. 31-59-07

Sprzedam mieszkanie własnościowe M-4 w Tczewie II p. Suchostrzygi, tel. 31-10-19 po 18.00.

Sprzedam mieszkanie własnościowe M-3. Tczew, Akacja 2B/10

"HANPOL" sprzedaje: domy w Starogardzie, Skarszewach, pawilon handlowy - piętrowy w Skórczu, działki budowlane - rzemieślnicze w Starogardzie, Lipinkach Szlacheckich, Bietowie, Pincynie, Czarnej Wodzie, Kleszewie, działki rekreacyjne, gospodarstwa rolne, chaty wiejskie. Starogard tel. 289-21

Wydzierżawię lokal w centrum Tczewa 60 m² na sklep, hurtownię, biura, cichą produkcję (sita) tanio. Tel. grzeż. 31-66-59 po godz. 18.00.

Firma G&S oferuje do sprzedaży: - mieszkanie 3-pokojowe o pow. 83 m² w Prabutach; - 2 murowane garaże z instalacją elektryczną (220 i 380 V) przy ulicy Hallera w Kwidzynie; - dom piętrowy z dużym garażem i budynkiem gospodarczym w Pelplinie. Okazyjne, przystępne ceny! Kontakt: Kwidzyn, tel. 40-32

Tanio sprzedam dom w stanie surowym w Pastwie oraz materiał na budowę tel. 44-41 Kwidzyn ul. Żwirowa 16.

Sprzedam dom mieszkalny wraz ze sklepem maszynowym o pow. ok. 200 m² (w Nebrowie) plus obora z możliwością przeznaczenia na ubojnię lub pieczarkarnię i garaż.

Sprzedam I ha ziemi w mieście. Wiadomość Kwidzyn ul. Zimna 16. Halina Kwiatkowska

Do sprzedania 1 ha przy ul. Malborskiej. Zg. z planem przestronnym 0,75 ha działka usługowa do zabudowania (uzbrojona).

Wynajmę 2 pomieszczenia na sklepy lub biura w centrum Kwidzyna (ul. Braterstwa Narodów). Wiadomość tel. 34-43

PHP Brabork Zakład Budowlany Kwidzyn poszukuje samodzielnego mieszkania (1-2 pokoje) z garażem. Istnieje możliwość zapłaty za rok z góry. Oferty prosimy zgłaszać telefonicznie pod nr 42-62.

Sprzedam mieszkanie 2-pokojowe własnościowe 42 m² w Kwidzynie tel. Gdańsk 0-58 - 57-26-22.

Sprzedam działkę rzemieślniczą za 8 mln, 1027 m² w Lubichowie tel. 85-246 Lubichowo.

Zamienię mieszkanie własnościowe M-4 (trzy pokoje) na M-2 (z dopłatą) Starogard Gd. ul. Pstrońskiego 17/19 tel. 284-96 (po 15.00)

Sprzedam dom 75% zaawansowania za 220 mln. Telefon 23-769 do 15.00 Starogard Gd.

Wynajmę lokal na gabinet lekarski - róg Lubichowskiej i Wilkińskiego tel. nr 28-273 (po godz. 16.00)

Kupno - sprzedaż - zamiana nieruchomości, mieszkań, działek, Starogard Gd. ul. Gimnazjalna 11/3 tel. 232-89 Starogard Gd.

Wydzierżawię budynek gospodarczy, Starogard Gd. tel. 286-42

Zamienię 2 pokoje mieszkanie Kwidzyn na Starogard Gdański tel. 248-79 Starogard.

Sprzedam działkę w Owidzu - Janowie stan zerowy (piwnice) tel. 283-43 Starogard Gd.

KUPNO

Ulęgę celną kupię. Tczew, tel. 31-32-12

Kupimy warzywa. PPH "TAMI" tel. 4979 Kwidzyn, tel. 1225 Tychnowy.

Kupię pianino nr telefonu 23-503 Starogard Gd.

SPRZEDAŻ

Sprzedam sypialnię używaną - ruśniska, Tczew, ul. Rutkowskiego 49 E/5

Okazja! Wieża RADMOR, magnetofon SANYO, kolumny 2 x 60 W oraz TV SONY 21" - gwarancja, 10 mln zł., Tczew, Wąska 2/2

Sprzedam 2 komplety skór srebrnych. Tczew, tel. 31-01-77, po godz. 16.00.

Sprzedam Commodore 64 (18 m-cy gwarancji), tel. 31-62-63

Sprzedam telewizor OTAKE 21 cali stereo, telegazeta 5.000.000 złotych Tczew 31-21-08.

Sprzedam pralkę automatyczną 1.500.000 zł, tel. 31-02-10

Sprzedam wieżę Radmor (amplituner, korektor, tuner), stan dobry cena: 1.900.000, compact PHILIPS cena: 1.500.000 tel. 31-29-69 ul. Sobieskiego 14/6

Sprzedam monetę srebrną z Papięciem wiadomości Tczew, ul. Jodłowa 1A/28 od 16.00 do 18.00.

Komplet wypożyczynkowy zachodni, samochody dostawczo-osobowe tanio sprzedam. Tczew - 31-69-05

Pawilon małej gastronomii (przeznaczone) z wyposażeniem sprzedam. Tczew, tel. 31-39-16 po 18-tej.

Pawilon handlowy w centrum Gdyni, tel. 21-07-19 po 18-tej.

Działka budowlano-rzemieślnicza "Górki II" 744 m². Komplet duży wypożyczynkowy. Tani. 31-08-77

Sprzedam komputer Commodore 64 z monitorem. Tel. 31-06-22 Tczew.

Sprzedam tanio szlifarkę kątową oraz minikosiarkę do trawy. Tczew - 31-40-36

Sprzedam tanio garaż blaszak o wym. 3,8 x 2,4 m w obrębie Starego Dworca. Wiadomość: 31-34-40, Tczew.

Tanio meble młodzieżowe, tel. 31-23-14, po 16.00.

Volkswagen Golf Diesel 1976 oraz odpłatę garaż na Fiata 126p. Stare Miasto 31-40-76.

Sprzedam telewizor kolorowy "Ne-

ptun" 501A, Tczew, tel. 31-40-81 w. 195.

Sprzedam komputer Schneider, tel. 31-51-37 Tczew

Sprzedam pasiekę pszczelarską 100 pni. Swarozyn, ul. Działkowa 12.

Sprzedam lodę chłodniczą niskotemperaturową LCN - 20D TR -87 / BFuch sklep, ul. Kościuski 24 Tczew, tel. 31-24-77

Elektryczną maszynę do pisania "Dara 202" oraz biurowy kalkulator z drukarką - "ELWRO 330" tel. 31-50-68.

Koparkę "Ostrówek", maszyny rolnicze i części zamienne - Baza SKR Lichnowy tel. 0-55 117-18 lub 90

Grunt uprawny 2 ha w Czarkowach sprzedam. Pelplin tel. 36-15-88 po 15.00.

Sprzedam ulgę celną. Tel. 31-05-22 po 16.00.

Sprzedam nowy odzwarcacz z naryganiem tanio. Tczew, tel. 31-4-751.

Sprzedam dwie suknie ślubne używane - tel. 31-22-21

Sprzedam wózek głęboki i głęboko sportowy - koloru granatowego - zamowowe, w dobrym stanie. Wiadomość Tczew, tel. 31-45-63 po godz. 16.00.

Sprzedam pianino "Legnica". Wiadomość: Kwidzyn tel. 30-94

Sprzedam rtwieleiry i oczwarki kaukaskie, doskonale psy obronne. Malbork ul. Buczka 13/12.

Sprzedam sukienkę ślubną białą z dodatkami (tanio). Tel. 280-56 Starogard Gd.

Sprzedam suknię ślubną tel. 249-55 Starogard Gd.

PRACA

Zatrudnię krakowca ze stażem Pruszcz Gd. Kółtają 3.

Zatrudnię dobrego fachowca w zawodzie piekarska - piecowy. Wiadomość: Piętkarna 1-go Maja 23, Tczew w godz. 8.00 - 10.00.

Emerytowi - murarzowi za pomoc wydzierżawę ogród w Tczewie, tel. 355 Lubichowo.

PPH "TAMI" Kwidzyn ul. Ogrodowa 13 zatrudni specjalistę d/s finansowo - księgowych, tel. 49-79

"Kortech" sp. z o.o. zatrudni: 1. Głównego księgowego (a) 2. Osobę do działu sprzedaży hurtowni - wymagane wykształcenie średnie, wskazana umiejętność obsługi mikrokomputera, maszynopisania. Zgłoszenia: Starogard Gd., Hurtownia przy ul. Tczewskiej 25 tel. centr. 230-77.

MOTORYZACYJNE

Sprzedam korzystnie "Tarpana" 223, blaszak, rocznik 78, stan dobry. Cena do uzgodnienia. Namiak Władysław. Tychnowy, Kwidzyn.

Sprzedam BMW 318, 1979r., nowy silnik Cena 26 mln. tel. 44-41 Kwidzyn.

Sprzedam samochód osobowo - to-

warowy BARKAS. Wiadomość: Kwidzyn tel. 30-94.

Nie tylko do nowego Porsche czy Mercedesa! Radiodzwarcacz samochodowy najwyższej klasy Blaupunkt Woodstock SQR 88 (4 x 27 W, rewers, dolby B+C, scan, kod, kieszeń itd.) plus dwa głośniki Blaupunkt XL 2015 (2 x 150 W, dwu-rodzaje). Cena zestawu 1750 DM (rachunki!) do sprzedania za ok. 1/2 ceny. Tel. Kwidzyn 24-16

Sprzedam samochód DAIHATSU - CHARADE 1985 r. tel. 30-11 Kwidzyn

Sprzedam Fiata 126p rok 1983, Tczew, tel. 31-68-52 po 16-tej.

Sprzedam fabrycznie nową skrzynię biegów od Zastawy lub Fiata 127. Tel. 31-38-44 od 9.00 - 15.00.

Opel kadett diesel rok prod. 1982 Czarlin 72 do godz. 16.00

Sprzedam Opel Kadet kombi 1982, 1,6 diesel, 36 milionów. Tel. 31-02-10

Fiat 126p stan bardzo dobry 1990r. tanio sprzedam tel. 31-49-97 po 17.00 31-65-39

Nissan 2800D rok prod. 84. Wersja luksusowa sprzedam 53 mln lub zamienię na terenowy, dostawczy. Tczew, tel. 31-26-43

Sprzedam Peugeot 309 - 1987 rok cło opłacone, tel. 31-64-07

Sprzedam Fiat Ducato 85r. benzyna, 64 tys. km, stan idealny. Tel. Tczew 31-51-40

Silnik Mercedesa 300D do remontu oraz inne części do "beczki" sprzedam. Tczew ul. Matejki 9 (warsztat).

Okazyjnie za 19 mln sprzedam Volkswagena osob. - skrzyniowego. 6 osób + tona, do naprawy (gaźnik + malowanie) Malbork, Sienkiewicza 56/6

Odsprzedam przedpłatę na Fiata 126p. Adres: Malbork, ul. Sikorskiego 26/8 po godz. 16.00.

Sprzedam Fiata 126p rok 1990 przeb. 5 tys., pełna konserwacja. Malbork - Kaldowo, ul. Krzywa 2.

"Tarpan" 1981, 1500, około 7 milionów sprzedam lub zamienię na 126 Bis - dodam "Romet-Ogar" dwuosobowy nieużywany. Drzwi ("70") szprony brązowej) futryna dąb, około 3 mln, wiadomość Wiland Marek Głuche 9, 83-220 Skorcz.

Sprzedam gałgik ogrodniczy, przy-czeska, maszynny tel. 252-37 Starogard Gd.

Sprzedam kombajn Bizon Super 1989 r. i prasę r. prod. 1989. Wiadomość Starogard Gd., tel. 244-76 po godz. 16.00.

Sprzedam Fiata 125p, rok prod. 1982, cena do uzgodnienia, tel. 82-14-23 Pączęwo.

Zastawę 1100 rok prod. 1979, 6 mln sprzedam, tel. 249-84, Starogard Gd.

RÓŻNE

Oddam w dzierżawę w Tczewie obiekt wolnostojący z garażem na dający się na każdą działalność.

Wiadomość Tczew, tel. 31-00-84 po 18-tej.

Poszukuję się do Lodówki POLAR TS-180 uszczelki na drzwi 48 x 99 Tczew, Konarskiego 2/4.

Usługi kulinarne: wesela, stypy inne przyjęcia. Tczew, tel. 31-4-751.

Tokarstwo, Tczew Rokicka 2, 31-18-20

Niemiecki - germanista - pedagog. Tczew, 31-18-20

ANGIELSKI - początkujący, również dzieci. Tczew, 31-18-20

J. angielski - dla początkujących tel. 31-38-70, Tczew.

Matematyka - przygotowanie do egzaminów. Tczew, tel. 31-38-70

Korepetycje - matematyka. Tczew, tel. 31-48-61

Okazja! Biuro towarzysko-matrymonialne "Kontakt" ogłasza okresową obniżkę cen swoich usług. Zapraszamy. Tczew 2, skr. pocz. 60.

Okulary trójwymiarowe tanio sprzedam. Tczew, tel. 31-64-86

Korepetycje komputerowe, nauka programów, doradztwo. Tczew, tel. 31-45-27.

Pomiary elektryczne, wyceny, kosztorysy, nadzory budowlane. "NEON-BUD", Tczew, Wigury 119, tel. 31-8-999, po 16.00. Tczew.

Wideofilmowanie, tel. 31-09-19, Tczew.

AUTO-POGOTOWIE - precyzyjna regulacja i drobne naprawy silników benzynowych, naprawa instalacji elektrycznej i urządzeń elektronicznych, montaż radiodiodników i autodialarów. Gwarancja. tel. 31-39-56 po 15.00.

Matematyka - ośmioklasistom. Tczew, tel. 31-56-30

Czyszczenie dywanów, tapicerek, 1m² - 10.000,- tel. 0-58 32-27-38. Dojazd bezpłatny.

Video-Filmowanie - tanio. Tczew, ul. Akowicza 2A/14

Biuro Sindi Rumia skr. pocz. 80, tel. (058) 71-31-79 kojarzy samoloty. Usługi bezpłatne.

Usługi elektryczne, pomiary, nadzór, projektowanie. Tczew, Podniówna 2 tel. 31-21-14.

Korepetycje: jęz. polski, chemia, tel. 31-01-53

Uczę b. dobrze języka angielskiego (obokrajowca anglojęzyczny - Nigeria) od 5 stycznia 1992, tanio miejsca ograniczone. Malbork, Sienkiewicza 56/6

Sklep sprzedaje i skupuje zachodnie używane w doskonałym stanie z gwarancją lodówki, zamrażarki, lary chłodnicze, telewizory kolorowe - bardzo tanio. Adres: Malbork, Nowa Wieś ul. Engelsa 11

Prowadzenie ksiąg handlowych przychodów i rozchodów oferuję "HANPOL" Starogard Oś. 60-lecia 14, tel. 289-21.

Okazja! Dla Pań do 45 lat - przystojnego męża w RVN bezpłatnie poznaj. Biuro Matry. PF Harry Dresdenstr. 11 D-4708 Kamen/Westf.

Specjalista ortopedii, chirurgii urazowej (dysplazja stawów biodrowych, złamania, zwichnięcia, choroby kości i stawów). Kwidzyn ul. Kościuski 10, poniedziałki 15.00 - 17.00.

ciąg dalszy ogłoszeń na stronie reklamowej Przeglądu Pomorskiego

OGŁOSZENIA DROBNE

PRZEDSIĘBIORSTWO GIEŁDA GDAŃSKA Spółka z o.o.
Rusocin 83-031 ŁĘGOWO koło PRUSZCZA Gd.
Baza Meprozet tel. 823118

MASZYNY ROLNICZE

najlepszych firm zachodnich
nowe i używane, między innymi:
kombajny, agregaty uprawowe
ciągniki, siewniki itp

PRZETWÓRNI

brojary, rzeźnie, masarnie
tłocznie oleju, i wiele innego
sprzętu zachodniemieckiej
firmy Bay Wa AG

Przedsiębiorstwo GG zaprasza do współpracy
właścicieli sklepów spożywczych.

U nas na dogodnych warunkach zaopatrzysz
swoją sklep w słoje, napoje, kawę
i inne artykuły spożywcze
Zamówiony u nas towar bezpłatnie dostarczamy
do twojego sklepu. Nie przegap tej okazji zgłoś
się do nas Bałdowo 46 83-110 TCZEŃ
tel. 369879 codziennie w godz. 9.00-16.00

SUKURS

Zaprasza do sklepów:

Wielobranżowego i Spożywczego

CEDRUS

Przy ul. Grunwaldzkiej 14.
Czynny w godzinach:
Spożywczy od 6.00 do 18.00
Przemysłowy od 10.00 do 18.00
i w każdą sobotę.

**Polecamy szczególnie:
dywany, wykładziny,
firany, zasłony,**

anteny satelitarne i kalkulatory.

oraz Meblowego

przy ul. Chopina

w budynku "Naszej Pracy"

czynnego od godz. 10.00 do 18.00.

A także do **KAWIARNI CEDRUS**
z dyskoteką czynną codziennie
oprócz czwartków od 20.00 do 3.00.

SAT - SERVICE

**PRZEDSIĘBIORSTWO
HANDLOWO
USŁUGOWE**

Kwidzyn,
ul. Piłsudskiego 2a,
tel. 19-19

OFERUJE:

Anteny satelitarne
Telewizory
Magnetowidy
Sprzęt Audio - Video
Akcesoria

TV-SAT systemy mini zbiorcze
(4 - 8 - 16 - 32 odbiorców)

PRYWATNA KSIĘGARNIA

Władysław Zdanowicz

82-500 Kwidzyn,

ul. Chopina 14, tel. 32-61

POLECA:

Książki, albumy - także na zamówienie,
płyty gramofonowe, płyty compactowe,
kasety video i magnetofonowe, długopisy,
puzzle, plakaty małe i duże (1,8 x 1.0).
Prasa: "TO i OWO", "TV-SAT", "BRAVO".
NOWOŚCI NA PŁYTAH ANALOGOWYCH
- TINA TURNER "SIMPLY THE BEST"
- MICHAEL JACKSON "DANGEROUS"
- NOWOŚCI CD
- ENYA "SHEPARD MOON'S"
- MICHAEL JACKSON "DANGEROUS"
- U2 "ACHTUNG BABY"
- GENESIS "WE CANT DANCE"
- FISH "ENTERHAL EXILE"
- MARC ALMOND "TEHEMENT SYMPHONY"
- INXS "LIVE BABY LIVE"

USŁUGI DŹWIGOWE

Dźwig Hydros T - 321
nowość - 32 tony.

tel. 28-43, 24-49

Sklep AS LINE

Kwidzyn, ul. 15-go Sierpnia 25

Polecamy wyroby renomowanych polskich firm kosmetycznych
POLLENA LECHIA, Miracullum KRAKÓW, Uroda WARSZAWA,
w dużym wyborze i najniższych cenach.

codziennie od 10.00 do 18.00,
w soboty od 10.00 do 14.00.

Quedin

HURTOWNIA

Kwidzyn, ul. 3 Maja 10
tel. 43-34

TO ARTYKUŁY PAPIERNICZE I DZIEWIARSKIE

zeszyty,
notesy,
pod. higieniczne,
tacki, torebki,
art. szkolne,
wyroby biurowe

pisaki,
długopisy,
i inne,
papier zero,
fax i tix

rajstopy,
rajstopy
z klinem,
pończochy,
skarpetki

ZAPRASZAMY

**Nigdzie nie
kupicie taniej**

ZAKŁAD SZKOLENIA KURSOWEGO

Kwidzyn, ul. Staszica 2, tel. 32-09
(gmach " pod zegarem ").

Informuje, że organizuje kursy o następujących kierunkach:

- j. obce (angielski - z udziałem lektora z USA oraz j. niemiecki)
  - spawania elektrycznego i gazowego palaczy C.O.,
  - operatorów wózków widłowych
  - przewozu materiałów niebezpiecznych
  - komputerowej obsługi techniki biurowej na komputerach IBM/PC (obsługa komputerów i telefaksu, maszynopisanie)
  - SEP, BHP, P. POZ
  - w zawodach budowlanych, mechanicznych, gastronomicznych i handlowych
  - w specjalnościach rolniczych
  - samoobrony JU - JITSU
  - pedagogiczne
  - prowadzenie ksiąg podatkowych
  - rozliczanie podatków i doradztwa podatkowego
- Informacje i zgłoszenia w biurze
zakładu od godz. 9.00 do 16.00, tel. 32-09

ZAKŁAD OPTYCZNY

MARYLA

KWIDZYN, ul. TARGOWA 2
CZYNNY OD 9.00 DO 17.00

OFERUJE:

- soczewki mineralne
  - soczewki organiczne
  - duży wybór opraw okularowych
- Realizujemy recepty bezpłatnie.

UWAGA!

W środy od godz. 15.30 do 17.30
w zakładzie przyjmuje dr R. Pietrzak
Informujemy, że w Przychodni
przy ul. Braterstwa Narodów
uruchomiony został punkt
realizacji recept.

GAZETKA SZKOLNA

JAK SIĘ WIEDZIE SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 8 W NOWYCH WARUNKACH FINANSOWYCH

Sytuacja kraju nie stwarza bynajmniej powodów do radości. Braki w budżecie spowodowały oszczędności w różnych dziedzinach naszego życia. Szczególnie mocno odczuły się one na oświacie. Cieszy nas co prawda autonomia szkoły, możliwość prowadzenia przez nią działalności gospodarczej, szerokie uprawnienia dyrektorów, ale... z pustego i Salomon nie naleje.

Wiele placówek oświatowych podjęło na własną rękę próby zdobywania środków finansowych na dalszą, w miarę normalną działalność. Takie środki podjęła również nasza szkoła.

Stworzyliśmy możliwość odpłatnego kontynuowania nauki języka angielskiego klasom VII i VIII. Koszt dodatkowych lekcji wynosi 50.000. zł. za semestr. W dzisiejszych czasach nie jest to chyba zbyt wygórowaną sumą. Pomógł nam również samorząd miejski, finansując część zajęć pozalekcyjnych i lekcyjnych, w tym: 10 godzin historii i chemii, 7 grup sportowych, kółko recytatorskie, prowadzone przez panią A. Domaradzką, kółko dziennikarskie pod opieką pani B. Szykiewicz i szkolne kółko turystyczne, nad którym czuwa Z. Filbrandt. Wielu nauczycieli podjęło się społecznie prowadzić działalność pozalekcyjną. I tak w szkole funkcjonuje kółko plastyczne, które prowadzi pani J. Staszak, zespół wokalny prowa-

dzony przez jednego z rodziców - pana A. Mancewicza oraz kółko przygotowujące naszych uczniów do konkursów przedmiotowych. Z pomocą samorządu miejskiego stworzyliśmy członkom naszej społeczności szkolnej możliwość czynnego wypoczynku, reaktując cykl zajęć sportowo - rekreacyjnych, które w każdą sobotę w godz. 13.00. - 16.00 prowadzi pan J. Kalińczak.

Aby zapewnić sobie dodatkowe środki, szkoła podjęła również działalność gospodarczą, otwierając różnego rodzaju kursy. Działają cztery grupy informatyczne, prowadzone przez p. M. Lulińskiego. (pracują na sprzęcie zakupionym dzięki 20 mln zł przekazanym przez Bank Spółdzielczy w Kwidzynie i 5 mln zł przekazanym przez pana S. Bojanowskiego).

Prowadzone są przez panią A. Bojanowską zajęcia w czterech grupach języka angielskiego dla najmłodszych. Panowie M. Laurentowicz i J. Nadolny prowadzą grupy karate.

Od początku października rozpoczął działalność kurs przygotowawczy do szkół średnich z języka polskiego, prowadzony przez panią B. Szykiewicz i kurs fizyki na wyższe uczelnie, prowadzony przez pana R. Berę.

Prowadzimy nabór na kursy przygotowujące do egzaminów z matematyki i fizyki do szkół średnich oraz biologii, geografii i matematyki na wyższe uczel-

nie. Są jeszcze wolne miejsca na gimnastykę odchudzającą dla pań oraz w szkółce piłkarskiej dla najmłodszych.

Z pomocą przychodzi nam również osoby prywatne, spółki i przedsiębiorstwa. Chcielibyśmy bardzo im podziękować.

Działalność dochodową prowadzi również świetlica szkolna pod kierownictwem pani L. Matkiewicz. Od września do obiadów w naszej stołówce korzystać mogą osoby prywatne, a uzyskane w ten sposób pieniądze przeznaczamy na zakup środków czystości i inne materiały niezbędne do normalnego funkcjonowania szkoły. Wspomaga nas również Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie, który pokrywa koszty wyżynania 33 dzieci z rodziny ubogich.

Szkola, choć w miarę nowa, potrzebuje jednak remontów i dodatkowych inwestycji. Na renowację sali gimnastycznej i trybun i boisk uzyskaliśmy pieniądze od Burmistrza miasta - 25 mln zł. 9 mln zł szkoła dołożyła z prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej. Boiska i trybuny remontowane były przez rodziców, nauczycieli i uczniów w czynnie społecznym.

Jak widać na naszym "podwórku" dzieje się wiele. Może jednak działać się więcej. Zachęcamy wszystkich do pomocy szkole. Inwestowanie w oświatę naprawdę się opłaca.

PEDAGODZY SZKOLNI

Kilka lat temu w kwidzyńskich szkołach zostali powołani do pracy pedagodzy szkolni. Wielu czytelników "Kuriera" wie, czym zajmują się pedagodzy w codziennej pracy.

Jesteśmy przede wszystkim rzecznikami dziecka w szkole. Mamy dość spory zakres obowiązków. Chcielibyśmy zwrócić uwagę na najistotniejszy aspekt tej pracy. Czasami rodzice, a częściej wychowawcy, przyprowadzają swoje dzieci, bo są zaniepokojeni ich niepowodzeniami szkolnymi lub sprawianymi przez nie trudnościami wychowawczymi.

Najczęściej młodzi klienci pedagoga szkolnego skarżą się na poczucie osamotnienia, silne napięcia i lęki. Często mają trudności w nauce, nie potrafią, bądź nie chcą spełniać wymagań szkolnych, dostosować się do norm. Nie potrafią nawiązać głębokich, dobrych kontaktów przyjacielskich z rówieśnikami. W rodzinie czują się odrzucone,

nie zrozumiani, albo ograniczeni lub represjonowani. I rzeczywiście, zwykle spotykają się oni z bardzo silnym odrzuceniem, często z werbalną i fizyczną agresją najbliższych. Wielu pochodzi z rozbitych rodzin.

Jak można pomóc takim dzieciom na terenie szkoły? Przede wszystkim dajemy im wsparcie i akceptację. Pomagamy w osiągnięciu choćby drobnych sukcesów w nauce.

Czasami odnosimy sukces. W swej szkole prowadzę terapię indywidualną i zespołową dla dzieci zaburzonego w zachowaniu. Staram się zrozumieć ich problemy i podać pomocną dłoń. Jakże często zapominamy, my dorośli, rodzice, wychowawcy i instruktorzy, że okres przebywania dziecka w szkole podstawowej, to aż osiem lat możliwości oddziaływania na osobowość dziecka.

Coraz trudniej się nam żyje. Borykamy się z codzienną szarżą, ale rozzejrzyjmy się do-

okoła, wszędzie słychać "rozwrzeszczane" dzieci na brudnych podwórkach, pod oknami naszych bloków. Coraz częściej zostają bez opieki dorosłych. Mają dużo czasu na wymyślenie "czegoś ciekawego". Problem przestępczości wśród nieletnich, to olbrzymi wzrost popełniania czynów niezgodnych z kodeksem.

Sami nauczyciele, pracownicy oświaty (przy obecnych cięciach budżetowych) nie są w stanie ogarnąć narastających potrzeb.

A może tak wspólnymi siłami? Dla dobra naszego miasta i przyszłości dzieci. Razem z rodzicami, władzami miasta, instytucjami, które dotąd nie chciały wiązać się ze szkołą.

Przeć wszystkie dzieci są nasze.

mgr Aleksandra Borówka
SP nr 8

HARCERSKIE ANDRZEJKI W 1 KDH SZARŻA

"Na świętego Andrzeja błyska pannom nadzieja" mówi stare przysłowie. Bo też wigilia św. Andrzeja przypadająca 29 listopada to tradycyjnie wieczór wróżb. Dziwiczka usiłowały w tym dniu dowiedzieć się o swym przyszłym losie. Andrzejkowe wróżby rozpowszechnione były

w całej niemal chrześcijańskiej Europie (św. Andrzej uznany został za patrona panien szybko pragnących zmienić stan). Łączą się one ze znacznie starszymi wierzeniami, według których w tym okresie przybywają na ziemię duchy z zaświatów. Istnieje wtedy rzekomo możliwość zapytania ich za pośrednictwem wróżb o najbliższą przyszłość. Po raz drugi pojawia się taka okazja po okresie godów - ongiś nazywano tak święta Bożego Narodzenia - gdy duchy będą opuszczały ziemię. Podczas gdy św. Andrzej miał pomóc dziewczętom w odkrywaniu przyszłości, chłopcy gromadzili się na podobne wróżby w wigilię św. Katarzyny czyli 24 listopada. Jednakże te tzw. katarzynki były mniej od życzeniowych andrzejek atrakcyjne, a i chłopcy mniej przesylni, więc zwyczaj ten z czasem uległ przedawieniu. Ślad starych zwyczajów i wierzeń pozostał jedynie w przysłowiu: "W święto Katarzyny są drużynowemu przez zastępy i wilię św. Andrzeja jest dla dziewczyn nadzieja".

Obecnie oba obrzędy zostały połączone i są obchodzone jako tradycyjne andrzejki. Są one dziś rozpowszechnione w całej Polsce i stanowią też wspaniałe pretekst do harcerskiej zabawy. Na ogół nikt nie traktuje ich poważnie, chociaż mimo wszystko wiele osób, łącznie z autorką tego artykułu uważa, że jest to tylko zabawa, ale czasami się sprawdza.

W 1 KDH Harza andrzejki są szczególnie uroczyste obchodzone - wynika to m.in. z tego, że nasz kochany drużynowy ma na imię Andrzej.

Harówka tego dnia wygląda zupełnie inaczej niż zazwyczaj. Na ścianach wiszą horoskopy i inne wróżbiarskie akcesoria. Brakuje tylko domku na kurzej stopie; kota i Bąby Jagi (Bąby za to są). Na samym środku wiszą olbrzymich rozmiarów plakat z napisem: "Andrzeju, Andrzeju - dziewczęta dobrodzieju..."

Na tegorocznej andrzejkowej zbiórce obowiązywały przebrania, a sam solenizant na spełnienie życzenia Anteny przyszedł w garniturze.

Na spotkanie przyszli aktualni i byli członkowie drużyny, w tym gromada Włóczków.

Zbiórka rozpoczęła się od życzeń składanych druhowi drużynowemu przez zastępy i kadrę, potem chóralnie sfalżowano "Sto lat" i podano trady-

cyjny gar (ok. 3 litrowy) kisielu. Kiedy gar został opróżniony dzięki wydatnej pomocy drużyny i wylizany do czysta przez drużynowego, kiedy pożarte zostało ciasto upieczone przez drużyny i wypite koktajle (działa druhowi), zaczęły się wróżby.

Pierwsza z nich, to imiona ukryte w przepysznym rogalkach upieczonych przez Małą i jej mamę. Drużynowy miał pecha - w swym rogalku znalazł karteczkę z imieniem ANNA - a tych jest w drużynie kilka. Anto! za to cała w skowronkach - na jej karteczce było imię zaczynające się na literkę M...! U Pegaza było oczywiście Darek, u Pudła - Maciek. A u Anteny - ?

Po konsumpcji rogalków zaczęło się wróżbiarskie szaleństwo. Na początek lanie wosku, oczywiście przez olbrzymi klucz drużyny Grochówy. Mistrzem ceremonii i specjalistą od odczytywania woskowych figur był oczywiście Andrzej - inaczej wróżby się nie sprawdzają.

Figury woskowe były cudzanne - począwszy od olbrzymiej butelki ze smoczkami - Kawy, po kilka indeksów - ale to tajemnica, nie można zapeszać.

A potem, kiedy już wszyscy polali wosk, zaczęło się puszczanie skorupki od orzechów, wyprowadzanie butów, przebijanie olbrzymich serc, wróżenia z jabłkowych obierzyn, zapalek, kart, sposobu otwierania listów, szukanie szczęścia pod filiżankami, konsumpcja jabłek, pływających w wodzie, czy wiszących na sznurku, itp.

W specjalnym wozonie zostaną tylko wiśniowe i czerśniowe gałązki z przycepienymi życzeniami. Te gałązki, które na Boże Narodzenie zakwitną, zagwarantują spełnienie życzeń do nich przycepionych. Zabawa była przepyszna, wszyscy zadowoleni. Szkoda tylko, że w poniedziałek trzeba było iść do szkoły, i że niedawno była wywiadówka...

Szarżowy Dziejopis

PEBEROL

Punkt sprzedaży przy PBU

Kwidzyn, ul. Toruńska 32
tel. 26-51, telex 057-489

Oferuje po niskich cenach:

- szkło okienne
- terakotę
- glazurę
- papę
- lepek
- styropian
- płyty pilśniową miękką i twardą
- cement, wapno, beton towarowy
- stal kształtowa
- nadproża, płytki chodnikowe
- pobrzeża trawnikowe, krawężniki drogowe oraz wszelkie inne materiały budowlane.

SKLEP MEBLOWY

Kwidzyn
ul. Kopernika 12

SŁAWOMIR BIENIEK

POLECA:
meble
pokojowe,
meble
młodzieżowe,
sypialnie,
kanapy
narożne,
komplety
wypoczynkowe,
meble
wypoczynkowe,
meble
kuchenne.
**ATRAKCYJNE
CENY!!!**
Sklep czynny
od godz. 10.00 do 18.00,
w soboty zaś
od 10.00 do 16.00.

Zachodnia odzież
używana sortowana

Ceny już od 11.000 za kg

Hurtownia Kwidzyn
ul. Toruńska (Nowotki) 36
tel. domowy 40-47

KURIER

PRZYSŁOWIA CHIŃSKIE

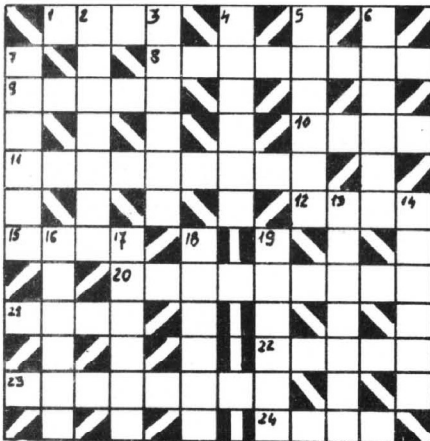
Bezcelowe są zabiegi o dobre plony gdy ziarno źle posiano

Jak brudne źródło brudnemu daje początek strumieniowi,
tak niedochowanie wiary źle się na opinii odbija.

Kto wysoką zajmując pozycję małe otrzymuje wynagrodzenie ten nie budzi zaufania.
Kto zajęty jest troską o najwyższe cele, ten nie musi być w zgodzie z utartymi opiniami.

Oblać prawa ustanawiając inne - oto jest dowód siły.

KRZYŻÓWKA NR 22

POZIOMO: 1/ pisać epopeje, 8/ biuro szefa szkoły wyższej, 9/ używana do gry w badminton, 10/ łączy brzegi rzeki, 11/ ręczny bebenek, 12/ może być butelek, żywność, 15/ ptak z rzędu mew - siewek, 20/ jednostka natężenia prądu elektrycznego, 21/ wyspa w archipelagu Aleutów, 22/ jezdnia w mieście, 23/ przyrząd służący do mierzenia wielkości wykonywanej pracy mięśni, 24/ napój alkoholowy.

PIONOWO: 2/ syn albo córka dla rodziców, 3/ kawalerzysta z okresu Księstwa Warszawskiego, 4/ roślina zielna, lecznicza, 5/ Wrześniów, 6/ miasto w Niemczech (Nadrenia - Palatynat), 7/ dla ptaków, dla zwierząt, 13/ budowla sakralna, 14/ ozdobne obramowanie otworu drzwiowego np. kościoła, pałacu, 16/ znak graficzny pisma, 17/ miłośnik czegos, 18/ karabinek sportowy, 19/ świadectwo dojrzałości.

Rozwiązania krzyżówki nr 19

Poziomo: szparag, szyć, taradajka, sobór, bambosz, Opoczno, Manta, kromka, sieraś, ruszt, dzwono, elwono, wiatr, banian, nochal, Irena, sieczka, ekrazyt, wieko, ambasador, tutkarz, laktaza.

Pionowo: sztubak, Perim, Rodło, gejsza, szamat, hasło, Łobez, karności, bombowiec, smarownik, pasternak, czeremcha, Nastase, różga, środa, biskwit, loteria, Rapacz, Nedbal, efekt, zmowa, rysik, zadra.

Nagrody za prawidłowe rozwiązanie krzyżówki wylosowali: Jolanta Bobek, Barbara Krause, Ludwika Krzywowska.

JUŻ STAROŻYTNI EGIPCJANIE

Wiedza starożytnych egipcjan była daleko większa niż sądzi dziś przeciętny Europejczyk.

Szkołą znali egipscy kapłani od niepamiętnych wieków i nie tylko je znali, ale nawet umieli je zabarwić tlenkami metalicznymi i tak czynić twardymi, że do złudzenia naśladowało drogie kamienie, które też umieli misternie oprawić w złoto.

W Piśmie Świętym są o tym wzmianki, a w Luwrze w Paryżu można zobaczyć autentyczne staroegipskie pierścienie z pieczęciami - całkiem zbliżone do naszych. Doskonale są ich imitacje rubinów, szmaragdów, szafirów, ametystów, obsydianów i pereł. Umie li też emalować i to emalować w ten sposób, że okazy znalezione w grobach, mniej są stare niż nasze z zeszłego wieku.

Umie li inkrustować metalami wazy z terrakoty i fajansy, którymi przepielione, były świątynie i pałace. Znalezione są nawet w najstarszej egipskiej piramidzie z nazwiskiem króla III dynastii. Najczęściej używano koloru zielonego i szafirowego. Tak trwały barwy, jak te egipskie, nie umiemy dziś przyrządzać. Herodot i Pliniusz wspominają, że posiadali sposób farbowania tkanin kilku kolorami od razu. Napuszczali je różnego gatunku gumami, rysując wzory a następnie po zanurzeniu w jedną kadź farbiarską, otrzymywali od razu deseny w kilku kolorach tak trwałych, że ich huciem zmyć nie było można. Nadto, dodaje Herodot, farbowanie takie jednocześnie zamiast

osłabiać tkaninę, czyniło ją trwałszą. Celowali także w wyrobie tkanin lnianych nadzwyczaj cienkich i przezroczystych, jakich używali kapłani i kobiety. Cięższe tkali z wełny. Kolorami najczęściej używanymi w tkaninach były: purpura, indygo i marzanna (czerwony). Bieli li ługiem z popiołów roślinnych.

W papirusach egipskich, badanych przez słynnego chemika Berthelota, obok formuł magicznych, znajdujemy przepisy metalurgiczne bardzo ciekawe. Na przykład papirus 66 uczy, jak przerabiać miedź na metal podobny do złota, tj. otrzymywać rodzaj brązu; jak "podwajać" srebro za pomocą aliażu z cyną, jak otrzymywać metal asemom (przez Rzymian zwany elektrom), a który był aliażem złota z srebrem. Złocenie odbywało się za pomocą złota z ołowiem.

W ogniu ołów ulatniał się, a złoto osadzało się na przedmiocie. Papirus 65 zawiera tajemnicę magnesu, czyli kamienia magnetycznego, doskonale znanego Egipcjanom. Zdaje się nawet, że umieli wzmacniać jego działanie przyciągające na żelazo, skoro istnieją legendy o tym, że w aleksandryjskiej świątyni figura Serapisa zawieszona była magnetycznie u sklepienia, a Pliniusz podaje, że podobny plan świątyni, z magnetycznym sklepieniem, zbudował Dinocharos architekt Ptolemeusza Philadelph (247 - 185 przed Chr.) królowej Arsinoe, celem zawieszania u sufitu jej posągu.

NAJ, NAJ, NAJ...

Największymi oczami spośród wszystkich żyjących stworzeń może poszczycić się katamarnia żyjąca w przybrzeżnych wodach Północnego Pacyfiku - rekord w tej dziedzinie to 40 cm średnicy.

Najmniejszym domem można bez wątpienia nazwać chatę rybaka w Cnowy (Wielka Brytania) o frontonie długości 182 cm, wysokości 309 cm i głębokości 245 cm.

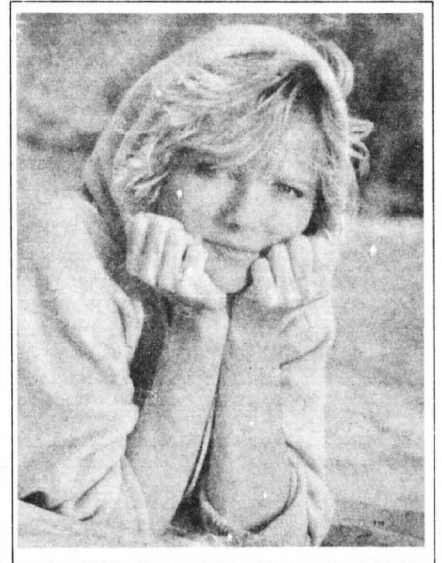
Najmniejszym samochodem jest Hillman Imp "Impressed" zbudowany przez Perry Wilkina i Danny Curtisa - najwyższy punkt otwartego dachu tego pojazdu znajduje się 67 cm nad ziemią.

Najmniejszy wskaźnik bezrobocia odnotowuje Szwajcaria - w 1973 r. na 6,6 mln ludności było 81 bezrobotnych.

Najwcześniejszy obraz przedstawiający boks pochodzi z fresku greckiego z 1520 r. p.n.e. - zawodnicy walczą w rękawicach.

Nadużej o prawo jazdy starała się pani Git Kaur Randhawa (Wielka Brytania) - upragniony dokument otrzymała po 48 kolejnym egzaminie i po 330 lekcjach jazdy.

Najmniejszy miniśmigłowiec firmy Aerospace General Co wazy 72,5 kg i może przelecieć 400 km z prędkością 137 km/h.

HUMOR

Kowalska zwierza się sąsiadce

- Poszłam do jasnovidzka ale okropnie się zawiodłam.
- Dlaczego?
- Bo zapukałam do drzwi a on pyta "Kto tam", to co on za jasnovidz?...
.

- Widzę, że jesteś dzisiaj w świetnym nastroju.
- Tak, odważyłam się wreszcie iść do dentysty.
- No i co, nie było tak źle?
- Było świetnie - dentysta był na urlopie...
.

Nauczyciel pyta Jasia - Gdzie podpisano traktat pokojowy w 1919 roku?
- Na papierze, w dolnym lewym rogu - odpowiada rezolutnie Jasiu.
.

- Dwóch Żydów chętnych umawia się na spotkanie.
- A więc spotykamy się jutro?
- Tak.
- Gdzie?
- Gdzie chcesz.
- O której godzinie?
- Obojętnie.
- Dobrze, tylko ja Cię bardzo proszę: bądź punktualny!

KIEROWCA

- Kierowca skręcił w ulicę o ruchu jednokierunkowym i podjął naprzeciw potokowi samochodów. Zatrzymuje go policjant:
- Panie, dokąd pan jedzie?
- Sam nie wiem... Ale na pewno się spóźniłem, bo wszyscy już wracają...
.

PIERWSZA

Wiśniwski całe życie był pod pantofel swojej żony. Spisując testament, umieścił w nagłówku zamiast słowa „ostatnia” - „pierwsza”. „Moja pierwsza wola”.

RADA PRZYJACIELA

Na dwa dni przed ślubem dowiedziałem się, że moja przyszła żona wyduje w ciągu roku grube tysiące na krawcową. Co ty zrobilibyś w takiej sytuacji?
- Ożeniłbym się z krawcową...
.

HUMOR ŻYDOWSKI

Młoda, wykształcona Żydówka rodzi. Ponieważ ma wydać na świat pierwsze dziecko, zdenerwowanie jej matki jest w pełni uzasadnione.
W sąsiednim pokoju czuwa stary, doświadczony ginekolog.

Z sypialni dolatuje żalomyjny jęk:

- Ach, mein Gott!

Matka zwraca się do lekarza:

- Pan tam idźcie! Moja córka cierpi...

Lekarz wrzuca ramionami:

- Jeszcze nie czas, laskawa pani.

Znowu krzyk:

- O, Boże mój!

- Panie doktor, no! - nagli matka.

- Jeszcze nie czas, laskawa pani.

Po kilku minutach:

- Oh, mon Dieu, mon Dieu!

Matka zrywa się z miejsca:

- Panie doktor! No idź pan! Ja pana błagam!

Doktor niewzruszenie:

- Jeszcze nie czas, laskawa pani.

W końcu ciszę przerywa rozpaczyliwy krzyk:

- Mame!!!

Lekarz spieszy ku drzwiom:

- Teraz dopiero jest odpowiednia chwila, laskawa pani!

HOROSKOP

BARAN (21 marca - 20 kwietnia) - Przed tobą pasmo sukcesów albo porażek - wszystko zależy od pierwszego kroku.

BYK (21 kwietnia - 21 maja) - Zdobądź się na odrobinę samokrytycyzmu i przyznaj, że nie zawsze postępujesz tak jak powinienesz.

BLIŹNIĘTA (22 maja - 21 czerwca) - Sprawy serca powinny ustąpić przed sprawami istotniejszymi z punktu widzenia codziennego bytu.

RAK (22 czerwca - 22 lipca) - "Osiołkowi w żłoby dano..." - trudno - wybór należy do ciebie.

LEW (23 lipca - 22 sierpnia) - Może i masz zadatki na wielkiego człowieka - ale same zadatki to trochę mało.

PANNA (23 sierpnia - 22 września) - Ostatnie projekty zaczynają się urzeczywistniać - jeszcze trochę cierpliwości.

WAGA (23 września - 23 października) - Koniecznie przemyśl dogłębnie kilka spraw - tak dalej nie można.

SKORPION (24 października - 22 listopada) - Każdy pomysł się liczy - niektóre trzeba jedynie przekonsultować z kimś kompetentnym.

STRZELEC (23 listopada - 21 grudnia) - Nie ma co rozpaczkać nad wylanym mlekiem - teraz pora pomyśleć jak na przyszłość ustrzec się podobnych błędów.

KOZIOROŻEC (22 grudnia - 20 stycznia) - Sukcesów na koncie coraz więcej - uważaj, żeby przypadkiem nie uderzyły ci do głowy.

WODNIK (21 stycznia - 20 lutego) - W aktualnej sytuacji każde wyjście będzie lepsze od tego co jest.

RYBY (21 lutego - 20 marca) - Zawsze możesz wycofać się i powiedzieć, że to nie twoja wina - tylko czy aby będzie to cała prawda.